

KONCEPČNÍ ANALYTICKÁ STUDIE

Právo, právní a veřejnosprávní činnost

Bohumil Krajča

KONCEPČNÍ ANALYTICKÁ STUDIE

pro skupinu 68 – Právo, právní a veřejnosprávní činnost

ING. BOHUMIL KRAJČA, MBA, BBA

NÚV, Praha 2017

Obsah

Obsah	3
1. Úvod.....	5
2. Přehled o skupině oborů.....	7
3. Počty žáků	7
4. Počty absolventů	10
5. Výsledky provedených analýz	13
5.1 Uplatnění a nezaměstnanost absolventů středních škol na trhu práce	13
5.2 Výstupy projektu Překvap pro danou skupinu oborů	17
5.3 Výstupy projektu Překvap pro danou skupinu oborů	18
6. Maturitní zkouška skupiny oborů 68	22
6.1 Profilová část maturitní zkoušky v dané skupině oborů - šetření.....	22
6.2 Složení profilové části maturitní zkoušky v dané skupině oborů	26
6.3 Výsledky společné části maturitní zkoušky	28
7. Analýza ŠVP	31
8. Požadavky zaměstnavatelů.....	33
9. Sektorové rady Národní soustavy kvalifikací.....	37
9.1 Sektorové dohody	38
10. Analýzy vycházející z projektu Pospolu	40
11. Závěrečné shrnutí.....	41
12. Návrh na revizi části soustavy oborů v dané skupině vzdělání.....	45
12.1 SWOT – analýza v rámci oborů 68.....	45
12.2 Návrh na úpravy ve stávajícím RVP.....	47
12.3 Návrh na celkové uspořádání oborů (RVP) ve skupině oborů vzdělání	47
13. Návrh propojení RVP a PK.....	48

13.1	Stávající PK + identifikace chybějících PK	48
13.2	Skladba v ÚPK	49
13.3	Návrh na inovace a revize RVP	50
14.	Návrh hlavních změn a požadavků ve výsledcích vzdělávání	51
15.	Zdroje informací.....	52
15.1	Odvětvové studie.....	52
15.2	Výsledky projektů a šetření	52
16.	Seznamy tabulek a grafů.....	54
16.1	Seznam tabulek.....	54
16.2	Seznam grafů	54

1. Úvod

Cílem analyticko – koncepční studie pro skupinu oborů 68 je získat základní informace a podklady, které mohou mít zásadní vliv na případné inovace (revize) současných rámcových vzdělávacích programů (RVP) ve vazbě na potřeby potencionálních zaměstnavatelů absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Odvětvová skupina je vymezena jako **CZ-NACE¹** sekce O – Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení (úroveň 1 klasifikace ekonomických činností). Tato sekce zahrnuje činnosti státní povahy, které obvykle vykonává veřejná správa. Patří k tomu vydávání rozhodnutí, předpisů, právní výklad zákonů a z nich vyplývajících předpisů stejně jako správa programů na nich založených, legislativní činnosti, daňová správa, obrana země, veřejná bezpečnost a pořádek, imigrační služby, zahraniční věci a správa vládních programů. Tato sekce dále zahrnuje povinné sociální pojištění.

Právní nebo institucionální postavení není samo o sobě rozhodující pro zařazení určité činnosti do této sekce, nýbrž mnohem více ta okolnost, že určitá činnost vykazuje charakter popsany v předcházejícím odstavci. Tzn., že činnosti uvedené v jiné části této klasifikace nespádají do této sekce, i když jsou prováděny veřejnými subjekty. Např. správa školského systému (předpisy, dozor, učební osnovy) spadá do této sekce, avšak samotná výuka ne (sekce P); péče ve vězeňských nebo vojenských nemocnicích je zaříděna ve zdravotní péči (sekce Q). Na druhé straně některé činnosti uvedené v této sekci mohou být vykonávány jinými institucemi než státními nebo veřejnými. Sekce CZ-NACE sekce O – Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení (úroveň 1) obsahuje jeden oddíl: CZ-NACE Oddíl 84 - Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení (úroveň 2), který se skládá z 3 skupin odvětví (*Pozn.: ISCO²*).

¹ CZ-NACE – statistická klasifikace ekonomických činností, pomocí níž Evropská unie sbírá statistická data v mnoha ekonomických oblastech od roku 1970. V ČR má sběr těchto dat na starosti Český statistický úřad.

Odvětvovou skupinu povolání charakterizuje rovněž i mezinárodní klasifikace ISCO-08 . Nejčetnější skupinou povolání v odvětví jsou *Odborní pracovníci v obchodní sféře a veřejné správě* (ISCO 33), kteří v roce 2014 tvořili 22 % všech zaměstnaných v tomto odvětví. V roce 2014 bylo v odvětví *Veřejná správa a obrana* zaměstnáno 69,6 tisíc pracovníků patřících do této skupiny povolání. Dalšími významnými skupinami povolání v odvětví *Veřejná správa a obrana* jsou *Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy* (ISCO 54; 17 % ze všech zaměstnaných, což v roce 2014 činilo 54 tisíc pracovníků), *Pracovníci informačních služeb, na přepážkách a v příbuzných oborech* (ISCO 42; 8 %; 24,7 tisíc pracovníků), *Administrativní pracovníci, sekretáři apod.* (ISCO 41; 6 %; 18,1 tisíc pracovníků) a *Zaměstnanci v ozbrojených silách* (ISCO 0; 6 %; 17,7 tisíc pracovníků). Porovnáme-li strukturu povolání pracovníků v odvětví *Veřejná správa a obrana* v České republice a v celé Evropské unii, vidíme, že struktura povolání v České republice je obdobná.

² CZ-ISCO – je národní statistická klasifikace vypracovaná na základě mezinárodního standardu ISCO-08, jehož tvůrcem je Mezinárodní organizace práce (ILO), která se používá pro statistická data (sčítání lidu, sociální šetření apod.) a administrativu (evidence na úřadu práce, apod.) v daném státě.

CZ-NACE	Název	Podíl
84.1	Veřejná správa a hospodářská a sociální politika	54,6%
84.2	Činnosti pro společnost jako celek	42,0%
84.3	Činnosti v oblasti povinného sociálního zabezpečení	3,4%

Tabulka 1: Podíl skupin odvětví na nezaměstnanosti (2014) Zdroj: ČSÚ Výběrové šetření pracovních sil

Vymezení hlavních skupin:

- **CZ-NACE Skupina 84.1 - Veřejná správa a hospodářská a sociální politika (úroveň 3)**

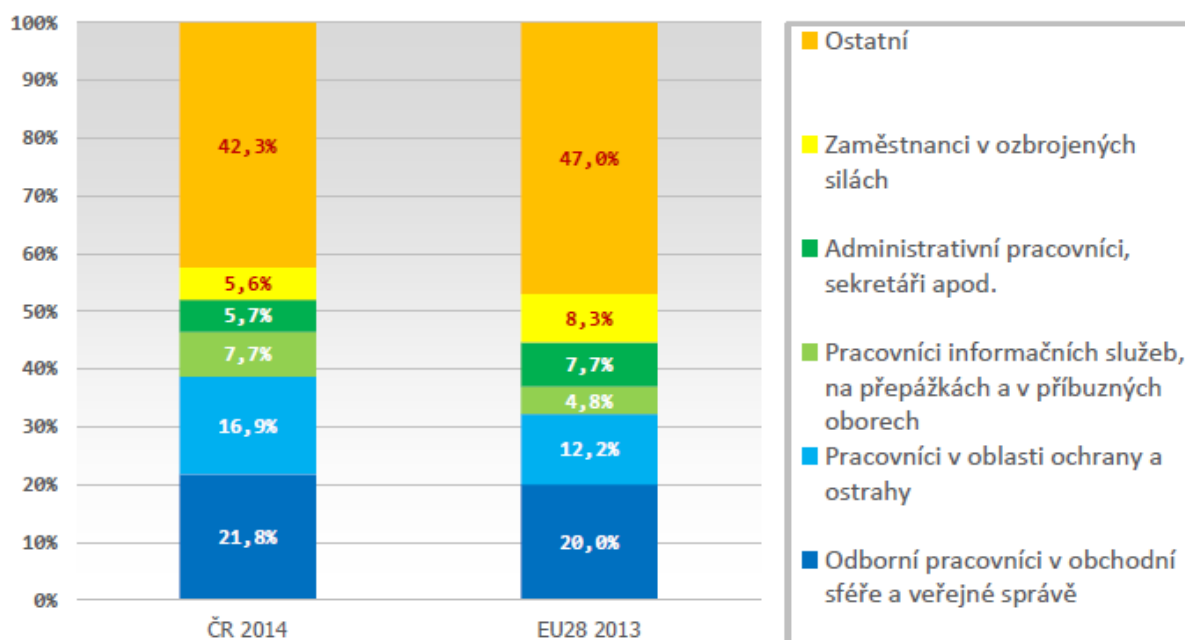
Tato skupina zahrnuje všeobecné činnosti veřejné správy (např. výkonnou, legislativní, finanční a jinou správu na všech úrovních) a dohled v oblasti hospodářské a sociální.

- **CZ-NACE Skupina 84.2 - Činnosti pro společnost jako celek (úroveň 3)**

Tato skupina zahrnuje činnosti v oblastech zahraničních věcí, obrany, veřejného pořádku a bezpečnosti.

- **CZ-NACE Skupina 84.3 - Činnosti v oblasti povinného sociálního zabezpečení (úroveň 3)**

Tato skupina zahrnuje činnosti v oblasti povinného sociálního zabezpečení.

Graf 1: Struktura povolání odvětví v České republice a Evropské unii. Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil, ČSÚ

2. Přehled o skupině oborů

Do skupiny oborů „právo, právní a veřejnosprávní činnost“ jsou zařazeny pouze obory vzdělání s maturitní zkouškou (Tabulka 2). Obory vzdělání s výučním listem v této skupině oborů nejsou obsaženy.

Úspěšným zakončením studia získá absolvent oboru **68-42-L/51 Bezpečnostní služby** střední vzdělání s maturitní zkouškou.

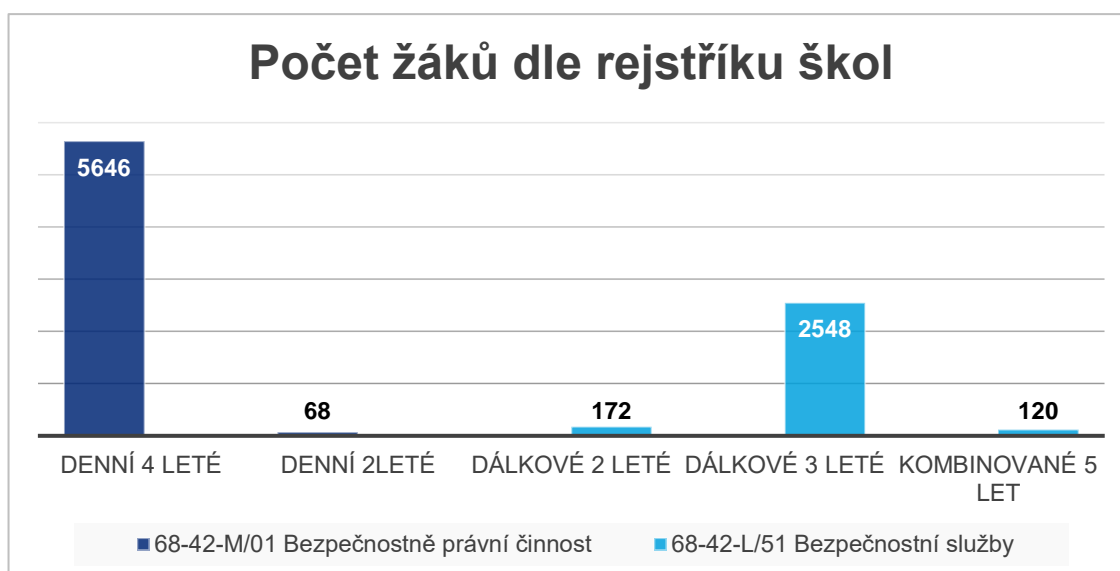
Úspěšným zakončením studia **68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost** získá absolvent oboru vzdělání střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou kategorie M a L	
68-42-M/01	Bezpečnostně právní činnost
68-43-M/01	Veřejnosprávní činnost
Obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou kategorie L5 (nástavby)	
68-42-L/51	Bezpečnostní služby

Tabulka 2: Přehled oborů vzdělání skupiny 68

3. Počty žáků

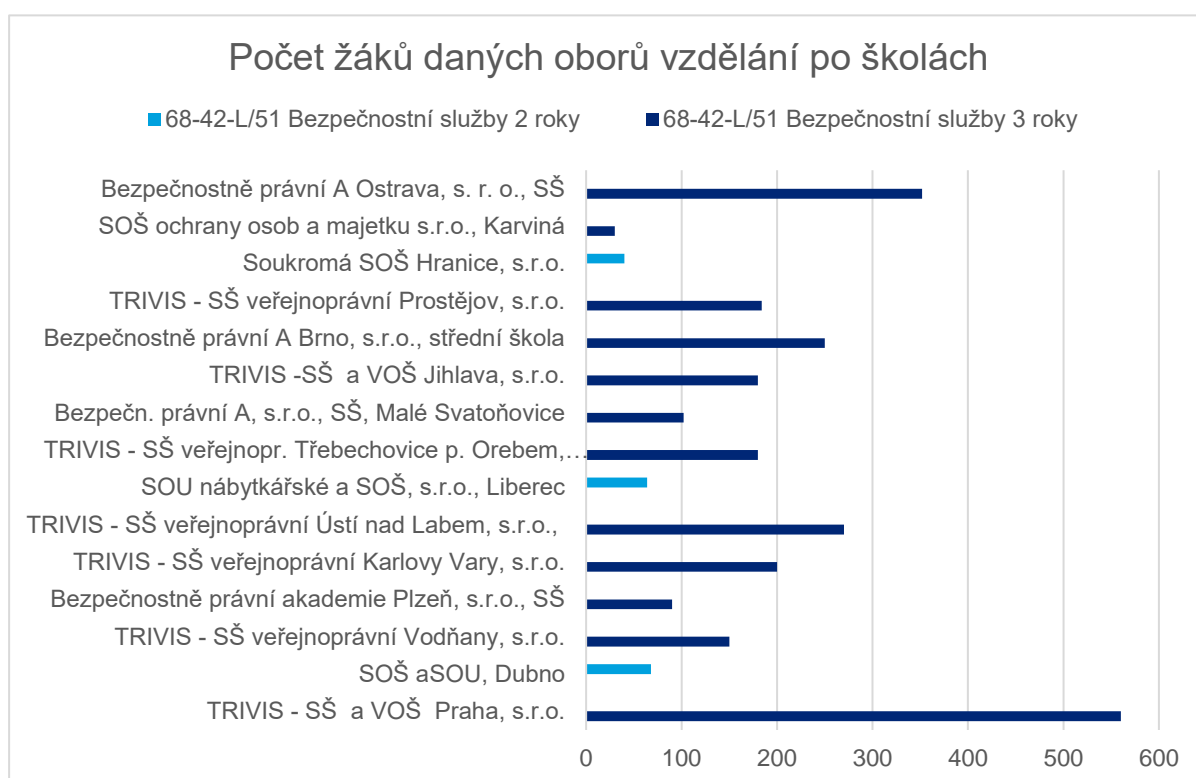
Žáci v oborech vzdělání se zaměřením na „bezpečnostní činnost a služby“ jsou zejména v denním čtyřletém oboru vzdělání. Z hlediska počtu žáků je podíl dvojnásobně vyšší u denního studia než u vzdělání formou dálkového studia, což dokladuje graf 2.

Graf 2: Maximální počet žáků dle rejstříku škol v oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost a 68-42-L/51 Bezpečnostní služby, Pozn.: graf neobsahuje počty Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově

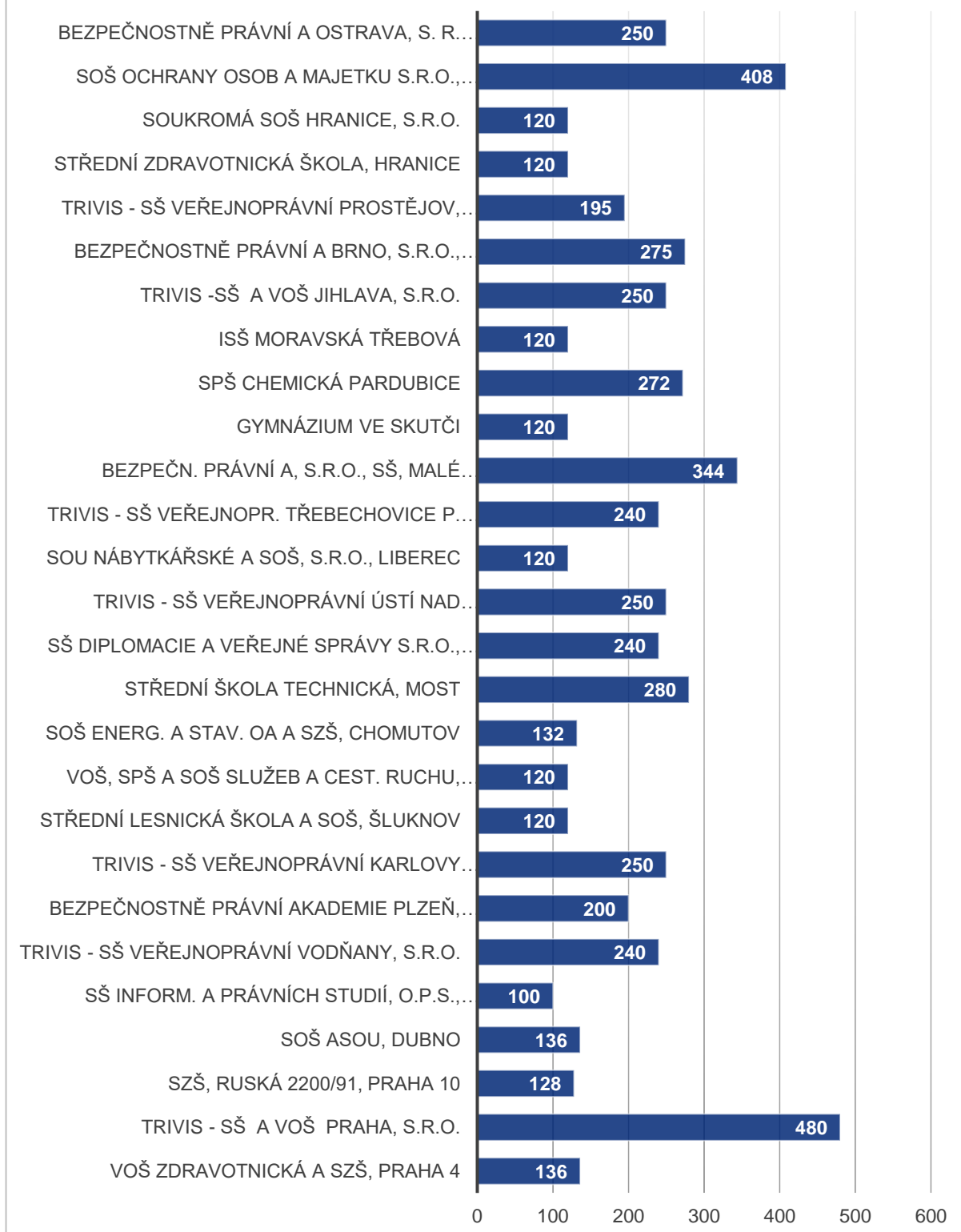
Vzdělávání v dané skupině oborů zabezpečují zejména soukromé školy, které v menší míře doplňují školy státní. Největšími vzdělavateli v těchto oborech jsou TRIVIS a Bezpečnostně právní akademie.

Největšími státními vzdělávacími institucemi jsou Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově. Tyto dvě školy si poptávku žadatelů na trhu o dané obory vzdělání dělí přibližně na stejné dvě části s ostatními vzdělávacími společnostmi a školami spadajícími do resortu MŠMT.

Graf 3: Maximální počet žáků dle rejstříku škol v oboru 68-42-L/51 Bezpečnostní služby (2 roky) a 68-42-L/51 Bezpečnostní služby (3 roky), Pozn.: graf neobsahuje počty Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově

68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost

Graf 4: Maximální počet žáků dle rejstříku škol v oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost, Pozn.: graf neobsahuje počty Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově

Kategorie a obor vzdělání		1.roč	2.roč	3.roč	4.roč	Absolventí	Nově přijatí
Kategorie M		3218	2851	2540	2273	1635	3171
6842M01	Bezpečnostně právní činnost	1596	1417	1178	930	590	1581
6843M01	Veřejnosprávní činnost	1622	1434	1362	1343	1045	1590
Kategorie L5		45	23	0	0	16	40
6842L51	Bezpečnostní služby	45	23	0	0	16	40
CELKEM		3263	2874	2540	2273	1651	3211

Tabulka 3: Přehled oborů vzdělání s počtem žáků a absolventů v roce 2016/2017 v denní formě vzdělávání, Pozn.: tabulka neobsahuje počty Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní školy a Střední policejní školy M

4. Počty absolventů

Struktura absolventů úzce souvisí se strukturou nově přijatých žáků. Ta totiž předznamenává, jak se bude přibližně vyvíjet počet a struktura absolventů o několik let později. V současnosti dochází k velkému snížení počtu žáků, což se začalo projevovat výrazněji i v oborové struktuře žáků.

A jak je to s nově přijatými žáky ve skupině oborů **68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost**? Počet nově přijatých žáků v těchto oborech navazujících přímo na základní školu v posledních 5 letech roste, jejich počet se za toto období zvýšil o třetinu. V roce 2011 bylo do oborů vzdělání skupiny **68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost** přijato téměř 2,4 tisíce žáků, v roce 2016 už téměř 3,2 tisíce. Podíl nově přijatých žáků do právních a veřejnosprávních oborů navazujících přímo na základní školu **se tak zvýšil z 2,2 % v roce 2011 na 3,2 % v roce 2016** (v roce 2007 do těchto oborů vstupovalo pouze 1,7 % žáků po základní škole).

Všech 3 171 nově přijatých žáků do právních a veřejnosprávních oborů vzdělání v roce 2016 bylo přijato do 4letých **oborů s maturitní zkouškou kategorie M**. V kategoriích E+H středního

vzdělání s výučním listem a LO maturitního vzdělání s odborným výcvikem v současnosti neexistují žádné právní a veřejnosprávní obory, do kterých by byli žáci přijímáni.

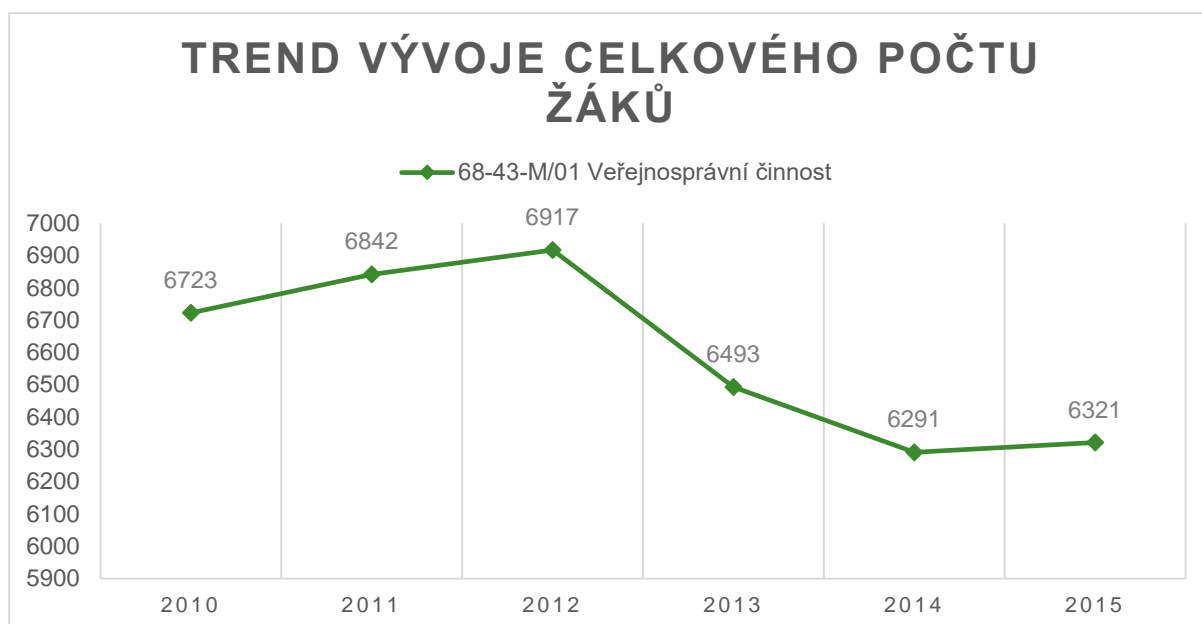
Do **právních a veřejnosprávních oborů kategorie M** bylo v roce 2016 přijato tedy **3,1 tisíce žáků**, což představuje podíl **7,8 %** z nově přijatých žáků v kategorii M. Počet nově přijatých žáků do těchto maturitních oborů v posledních 5 letech narůstá, přičemž počet přijatých do maturitních oborů kategorie M celkově se příliš nemění (v období let 2007–2011 prudce poklesl), proto jejich podíl v rámci kategorie M také narůstá (v roce 2012 například dosahoval 5,9 %, v roce 2007 pouze 4,2 %). Skupina oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost z hlediska počtu nově přijatých žáků patří spíše k četnějším skupinám oborů v kategorii M.

V nastavbovém studiu dochází dlouhodobě ke snižování počtu nově přijatých žáků. **Nově přijatí žáci** oborů skupiny 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost tvoří ze všech nově přijatých 0,7 % v denní a 5,1 % v jiné než denní formě vzdělání. V roce 2016 dosáhl počet nově přijatých žáků do nastavbového studia v této skupině oborů pouhých 267 žáků.

Podíl žáků vstupujících do oboru se zaměřením na bezpečnostně právní činnost za posledních pět let rapidně roste (Graf 5), naopak u oboru se zaměřením na veřejnosprávní činnost pak spíše nepatrně klesá (Graf 6). Uvedené grafy neobsahují počty Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově.

Graf 5: Trend celkového počtu žáků v oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost v období 2010 – 2015, Pozn.: graf neobsahuje počty Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní školy a Střední policejní školy M

Graf 6: Trend celkového počtu žáků v oboru 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost v období 2010 – 2015.

Absolventi **skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost** tvořili v roce 2016 s počtem 1,6 tisíc přibližně **2,3 % všech absolventů** středních škol (bez nástavbového studia). Patří tedy mezi méně zastoupené skupiny oborů vzdělání mezi absolventy středních škol.

Vývoj počtu těchto absolventů je kolísavý, v období 2011–2013 výrazně vzrostl, v posledních čtyřech letech ale jejich počet klesá, podíl naopak zůstává stabilní. Hlavním důvodem je nepříznivý demografický vývoj, neboť klesá i počet absolventů celkově. Proto je vhodnější sledovat spíše trend vývoje podílu absolventů oborů ze skupiny 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost na počtu absolventů středních škol (bez nástavbového studia) celkem.

Například v roce 2011 absolvovalo obory bezpečnostně právní a veřejnosprávní činnosti 1,5 tis. žáků, což odpovídalo 1,5 % absolventů středních škol (bez nástaveb) celkem, ale v roce 2013 až 2 tis., tj. 2,2 % absolventů středních škol. Jejich podíl od roku 2013 je stabilní, i když jejich počet klesá.

Všichni absolventi skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost na úrovni středních škol (bez nástaveb) vycházejí z klasických 4letých oborů s maturitní zkouškou kategorie M. Pokles jejich počtu i podílu na celku v období 2010–2012 byl způsoben mimo jiné i regulacemi oborů, kdy bylo 10 různých oborů skupiny 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost sloučeno do dvou a jedna skupina oborů administrativně přesunuta ke skupině ekonomických oborů vzdělání (obor 68-41-M/005 Komerční právo pod 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání – v roce 2009 absolvovalo obor Komerční právo 31 absolventů denního studia a 26 absolventů jiné formy studia). Za poklesem počtu absolventů po roce 2013 je pravděpodobně neúspěšné

zvládnutí státní maturitní zkoušky části studentů a také změny ve vývoji počtu nově přijatých žáků.

Počet absolventů nástavbového studia celkem v posledních čtyřech letech klesá, hlavně v případě denní formy vzdělání. Společně s tím **klesá i počet absolventů skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost**, kteří v roce 2016 tvořili 1,0 % absolventů nástaveb v denní a 3,5 % absolventů v jiné než denní formě vzdělání (tedy převážně ti, kteří obory studovali při zaměstnání).

5. Výsledky provedených analýz

5.1 Uplatnění a nezaměstnanost absolventů středních škol na trhu práce

Úspěšným zakončením studia získá absolvent oboru **68-42-L/51 Bezpečnostní služby** střední vzdělání s maturitní zkouškou.

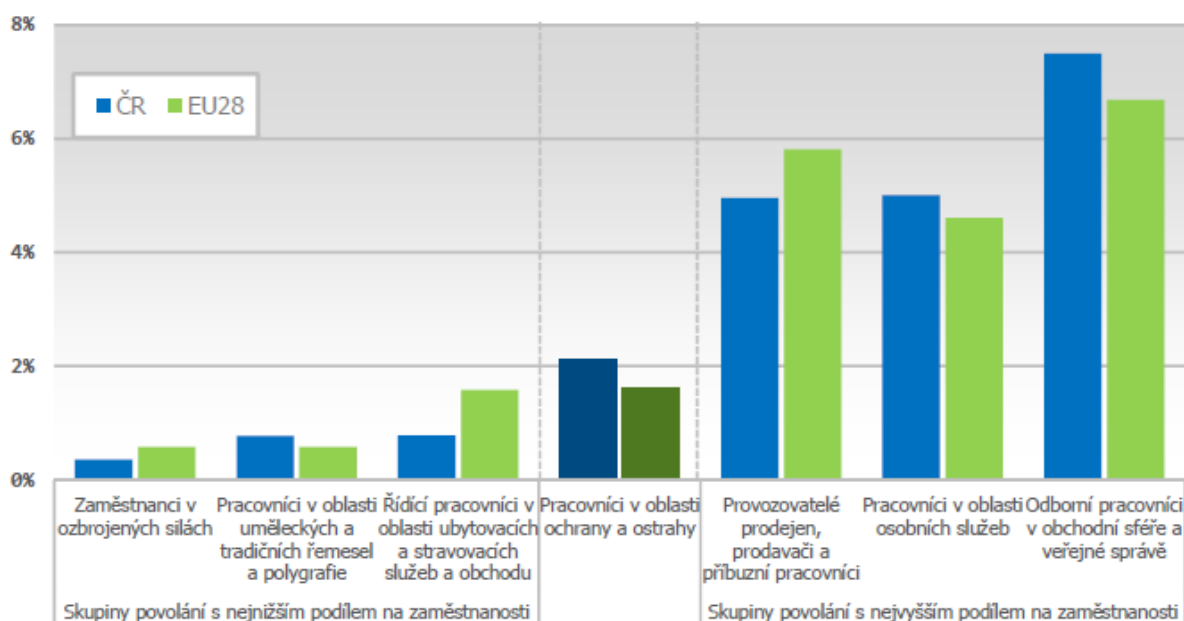
Absolvent se uplatní v povoláních, v nichž je pracovní činnost vázána na znalost a správnou aplikaci právních předpisů České republiky ve věcech veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Uplatní se ve veřejné správě (státní správě a samosprávě), v odborech ochrany velkých podniků, bankovníctví, pojišťovnictví, ve složkách Integrovaného záchranného systému apod. Pro výkon některých povolání musí absolvent splnit další zákonem stanovené podmínky, např. věk, speciální odborné školení, testy zdravotní a psychické způsobilosti, bezúhonnost, spolehlivost a další požadavky. Absolvent se uplatní např. jako bezpečnostní pracovník, strážník obecní policie, celník, bezpečnostní pracovník ve vězeňské službě nebo strážní nebo justiční strážní.

Úspěšným zakončením studia **68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost** získá absolvent oboru vzdělání střední vzdělání s maturitní zkouškou. Získané vzdělání mu tak umožní ucházet se o přijetí ke studiu na vyšších odborných školách nebo na vysokých školách, zejména na Policejní akademii a vysokých školách s výukou bezpečnostně právních a právních oborů.

Absolvent se uplatní v povoláních, v nichž je pracovní činnost vázána na znalost a správnou aplikaci právních předpisů České republiky ve věcech veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Snadno nalezne uplatnění v bezpečnostních sborech a dále ve veřejné správě (státní správě a samosprávě), v odborech ochrany velkých podniků, bankovníctví, pojišťovnictví, ve složkách Integrovaného záchranného systému apod. Pro výkon některých povolání musí absolvent splnit další zákonem stanovené podmínky, např. věk, speciální odborné školení, testy zdravotní a psychické způsobilosti, bezúhonnost, spolehlivost a další požadavky. Absolvent se uplatní např. jako bezpečnostní pracovník, příslušník Policie ČR, strážník obecní policie, celník, příslušník vězeňské služby, tj. vězeňské nebo justiční strážní.

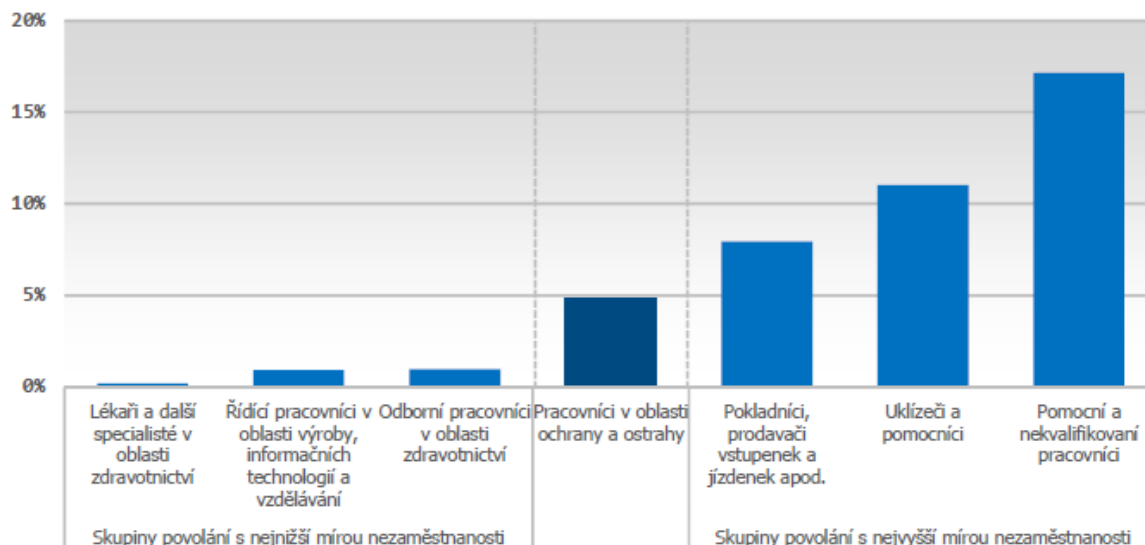
Počet zaměstnaných *Pracovníků v oblasti ochrany a ostrahy* mírně klesá. V roce 2014 bylo v ČR v této skupině povolání zaměstnáno 106 tisíc osob. Průměrný pokles počtu zaměstnaných v letech 2000-2014 v ČR v této skupině povolání představoval zhruba 0,1 % ročně. Snížil se i jejich podíl na celkovém počtu zaměstnaných osob v ČR, který v současnosti činí 2,1 % (19. nejmenší skupina povolání ze 40 skupin).

V roce 2014 dosahovala míra nezaměstnanosti (počet nezaměstnaných, kteří naposledy vykonávali některé z povolání v této skupině, k celkovému počtu pracovníků ve skupině povolání) v této skupině povolání 4,8 %. Ve srovnání s ostatními skupinami povolání je jejich míra nezaměstnanosti poměrně vysoká.

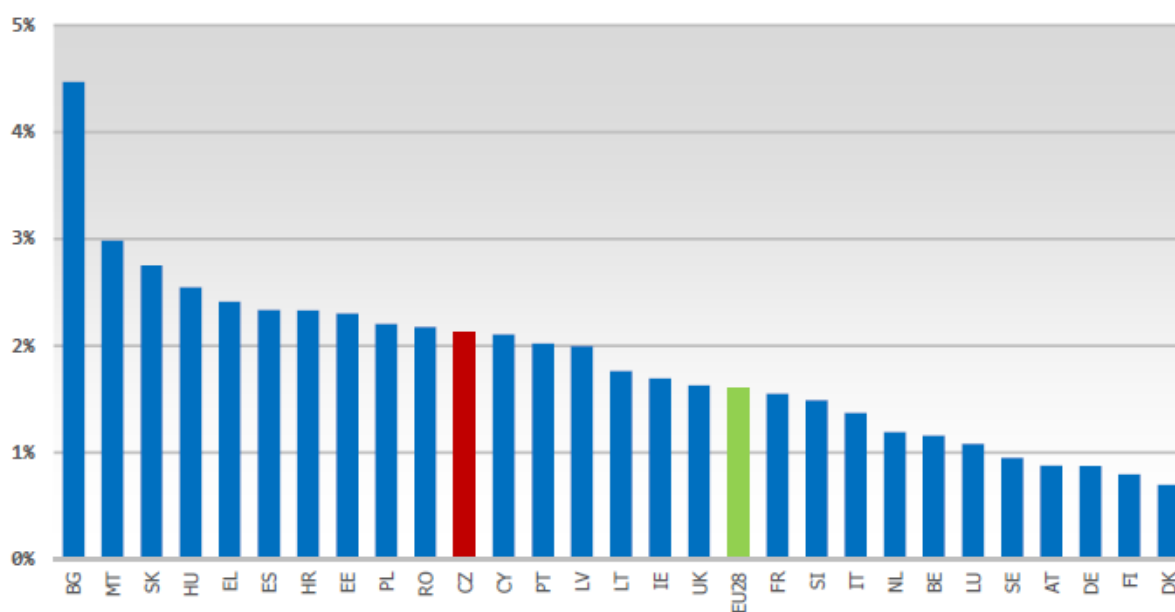

Graf 7: Graf ukazuje podíl dané skupiny povolání na celkové zaměstnanosti v ČR a EU28 ve srovnání se skupinami povolání s nejnižším a nejvyšším podílem na celkové zaměstnanosti v ČR a EU28 v roce 2014

V EU28 bylo v roce 2014 v této skupině povolání zaměstnáno zhruba 3,5 milionu osob. V EU28 tato skupina povolání tvoří 1,6 % ze všech zaměstnaných. Podíl této skupiny povolání ve struktuře zaměstnanosti v ČR je 2,1 %, tj. je o 0,5 p. b. vyšší než v EU28. Téměř stejný podíl jako v ČR je v Rumunsku a na Kypru. Výrazně vyšší podíl těchto pracovníků na celkové zaměstnanosti v zemi je v Bulharsku.

Graf 9: Graf ukazuje míru nezaměstnanosti dané skupiny povolání v ČR v roce 2014 ve srovnání se skupinami povolání s nejnižší a nejvyšší mírou nezaměstnanosti v ČR v roce 2014

Graf 8: Podíl skupiny povolání na celkové zaměstnanosti v zemi (ČR, země EU28). Graf ukazuje podíl dané skupiny povolání v ČR ve srovnání s průměrem EU28 a členskými zeměmi EU28 v roce 2014

Odvětvová koncentrace pracovníků v rámci skupiny povolání *Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy* dosahuje v ČR nejvyšších hodnot především v odvětví *Veřejná správa a obrana* (51,0 % ze zaměstnaných osob v této skupině povolání pracuje v tomto odvětví). Vyšší míru odvětvové koncentrace dále vykazuje také odvětví *Úklidové, bezpečnostní, krajinářské, agenturní a administrativní činnosti* (26,5 %). V rámci ostatních sledovaných odvětví je ve srovnání se zmíněnými odvětvími úroveň odvětvové koncentrace pouze minimální.

	ČR	EU28
Veřejná správa a obrana	51,0%	52,0%
Úklidové, bezpečnostní, krajinářské, agenturní a administrativní činnosti	26,5%	29,8%
Umělecké, sportovní, zábavní a další činnosti	2,4%	3,8%
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	2,3%	0,5%
Doprava, skladování a poštovní činnosti	2,1%	2,7%
Zemědělství, lesnictví a rybolov	2,1%	0,9%
Výroba kovů a kovářských výrobků	1,6%	0,3%
Potravinářský a tabákový průmysl	1,4%	0,4%
Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel	1,3%	1,7%
Zdravotní a sociální péče	1,1%	1,5%
Ostatní odvětví	8,1%	6,4%
ČR Celkem	100,0%	100,0%

Tabulka 4: Rozložení skupiny povolání do jednotlivých odvětví – srovnání situace v ČR a EU28. Tabulka ukazuje, v kterých odvětvích je zastoupení dané skupiny povolání v ČR a EU28 nejvyšší (řazeno podle ČR)

Míra nezaměstnanosti absolventů je velmi citlivá na ekonomický vývoj. V letech 2003–2008 se vlivem příznivé hospodářské situace nezaměstnanost absolventů snížila na minimální hodnoty. Mezi lety 2008 a 2010 se míra nezaměstnanosti absolventů začala vlivem ekonomické krize zvyšovat, aby v následujících dvou letech 2011–2012 zase postupně klesala. Nepříznivý vývoj ekonomiky, který vyústil v druhou hospodářskou recesi, kdy 6 čtvrtletí po sobě ekonomika klesala, způsobil opětovné zvýšení **míry nezaměstnanosti absolventů škol v dubnu 2013 na nové maximum. V roce 2014 se však situace na trhu práce stabilizovala**, ekonomika začala růst a nezaměstnanost absolventů škol opět v porovnání

s předchozím rokem klesla. **Pokles pokračoval i v roce 2016**, ve kterém dosahovala míra nezaměstnanosti absolventů **dokonce nižších hodnot než v roce 2012**.

Absolventi skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost vykazují dlouhodobě mírně nadprůměrné hodnoty nezaměstnanosti ve všech kategoriích vzdělání

Míra nezaměstnanosti absolventů **oborů vzdělání s maturitní zkouškou skupiny 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost kategorie M** je dlouhodobě v rámci kategorie **nadprůměrná**. **Vývojové trendy nezaměstnanosti absolventů těchto maturitních oborů pak kopírují vývoj nezaměstnanosti maturantů obecně**. V roce 2013 míra nezaměstnanosti maturantů kategorie M činila 14,8 %, v právních a veřejnosprávních oborech pak 18,2 %. Do roku 2016 se však míra nezaměstnanosti absolventů právních a veřejnosprávních oborů kategorie M snížila, a to na **8,4 %** (v kategorii M přitom nezaměstnanost absolventů dosáhla celkem 7,5 %).

Také míra nezaměstnanosti absolventů **nástavbového studia skupiny 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost kategorie L5** je **nadprůměrná**.³ V roce 2016 míra nezaměstnanosti maturantů kategorie L5 činila 10,3 %, v právních a veřejnosprávních oborech pak **12,5 %**.

5.2 Výstupy projektu Překvap pro danou skupinu oborů

Požadavky na kvalifikaci v nejčastějších skupinách povolání v odvětví

Graf 10 ukazuje požadavky na vzdělání v pěti nejčastějších skupinách povolání, v nichž pracují osoby zaměstnané v odvětvové skupině *Veřejná správa a obrana*. Výběr je proveden podle nejčastějších profesí v ČR. Pořadí sice nejsou u ČR a EU vždy stejná, avšak rozdíly u jednotlivých profesí jsou obvykle velmi malé.

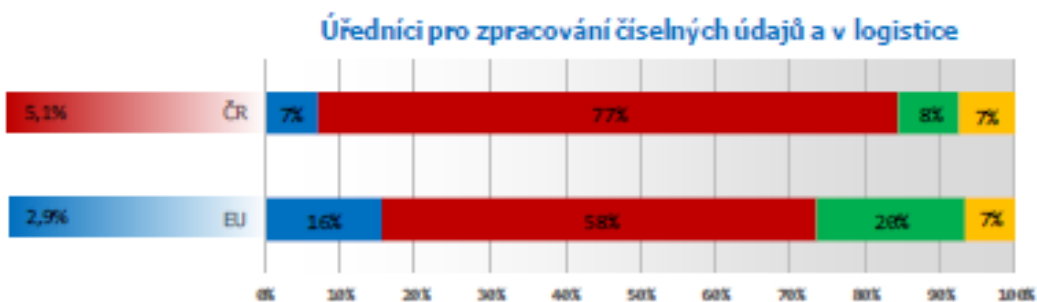
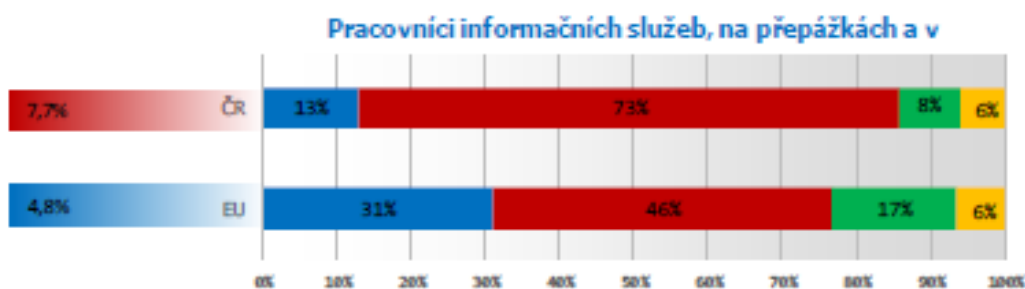
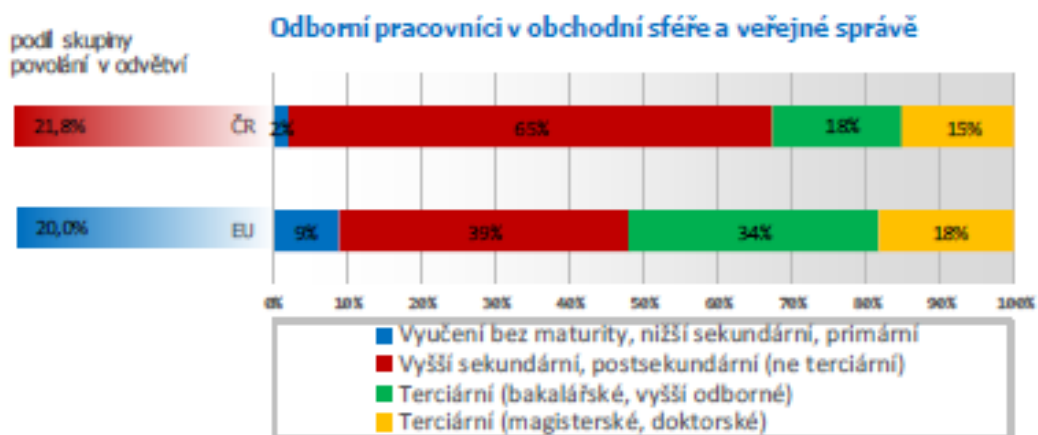
Je zřejmé, že na úroveň požadovaného vzdělání ve skupinách povolání má zásadní vliv obsazení těchto povolání pracovní silou se skutečnou současnou úrovní dosaženého vzdělání. Je to zřejmé z porovnání na úrovni jednotlivých zemí a plyne to i ze srovnání situace v ČR a v průměru za EU. Vyšší podíl osob s nižším středním, příp. i primárním vzděláním v jednotlivých profesích ukazuje, že v určitém podílu případů je taková úroveň vzdělání dostatečná, a pak také požadovaná úroveň není deklarována jako vyšší. Obdobné je to na druhé straně u terciárního vzdělání: vyšší podíl osob s nějakou úrovní terciárního vzdělání zase evokuje požadavek, aby určitá část pracujících měla takovou úroveň vzdělání. Tak v ČR pro největší skupinu povolání odvětvové skupiny *Veřejná správa a obrana*, kterou je skupina povolání

Odborní pracovníci v obchodní sféře a veřejné správě, je vyžadováno z téměř 65 % středoškolské vzdělání, velmi nízký je podíl osob se vzděláním nižším a terciárně vzdělaných je asi třetina; u průměru za EU je podíl osob s nižším než maturitním vzděláním vyšší než u nás, jedná se o necelých 10 %, avšak u více než poloviny zaměstnaných je vyžadováno vzdělání terciární. Zároveň se jedná v případě jmenované skupiny povolání o skupinu s nejvyšším podílem osob s terciárním vzděláním. U ostatních nejčastějších povolání již převládají osoby s maturitním středoškolským vzděláním.

5.3 Výstupy projektu Překvap pro danou skupinu oborů

Veřejná správa a obrana je v porovnání s ostatními odvětvími v ČR relativně středně velké odvětví (podle podílu na HPH) se středně velkou výkonností (podle produktivity práce). Produkci odvětví jsou veřejné služby určené pro domácí trh. Odvětví je velké i počtem pracujících, i když se jeho podíl na zaměstnanosti České republiky v minulých patnácti letech mírně snížil. V roce 2000 představoval podíl pracujících v odvětvové skupině *Veřejná správa a obrana* více jak 7 %, v současnosti je to přibližně 6 % všech zaměstnaných. Počet zaměstnaných osob v odvětví *Veřejná správa a obrana* byl na svém maximu v roce 2000 s počtem 343 tisíc zaměstnaných osob. Zatímco mezi lety 2000 a 2002 počet zaměstnaných osob v tomto odvětví postupně klesal a v letech 2003 a 2005 prodělal několik výkyvů, v letech 2006 až 2010 naopak stabilně rostl. Během následujících dvou let se počet zaměstnaných osob v odvětví *Veřejná správa a obrana* vlivem hospodářské krize a tlakem na efektivnost propadl až na své minimum na hodnotě 308 tisíc. Během let 2013 a 2014 pak zaměstnanost v tomto odvětví znovu stoupala. Projekce zaměstnanosti CEDEFOP předpokládá, že se v odvětví *Veřejná správa a obrana* bude zaměstnanost v roce 2020 nacházet na úrovni 323 tisíc zaměstnaných osob. Projekce tedy předpokládá, že zaměstnanost v odvětví bude nadále mírně růst.

Vzhledem k charakteru odvětví se největší podíl zaměstnaných v odvětví koncentruje do Prahy (19 % všech zaměstnaných v odvětví), významný podíl zaměstnaných je také v kraji Jihomoravském, Moravskoslezském a Středočeském – dohromady tyto 4 kraje zaměstnávají téměř polovinu všech zaměstnaných z odvětví *Veřejná správa a obrana*. V ostatních krajích se hodnota pohybuje obvykle mezi 4 a 8 %. Většina osob (téměř 91 %) zaměstnaných v tomto odvětví pracuje ve stejném kraji, kde bydlí. Avšak v porovnání s ostatními odvětvími v ČR je poměr osob pracujících ve *Veřejné správě a obraně* mimo kraj, kde bydlí, vyšší než průměr v celé ČR.

Graf 10: Nejčastější skupiny povolání a požadovaná vzdělání. Zdroj: VŠPS, ELFS, výpočty SVF

Průměrná míra nezaměstnanosti osob pracujících původně v odvětví *Veřejná správa a obrana* byla mezi lety 2008 a 2014 na úrovni 3,9 %. Tato úroveň je nižší než průměrná míra nezaměstnanosti, která v tomto období činila 6,4 %. Průměrná míra nezaměstnanosti v odvětví *Veřejná správa a obrana* je tak v porovnání s ostatními odvětvími devátá nejnižší. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. osob, které byly bez práce minimálně jeden rok) dosahoval v odvětví *Veřejná správa a obrana* 36,2 %. Jedná se o podíl, který je v rámci odvětví české ekonomiky podprůměrný (průměr v celé ekonomice činil 41,1 %), a nezaměstnaní, kteří dříve pracovali v odvětví *Veřejná správa a obrana*, mají menší problém s nalezením nového zaměstnání než nezaměstnaní se zkušenostmi z většiny jiných odvětví ekonomiky.

Změny zaměstnání jsou z hlediska zaměstnaných v odvětví *Veřejná správa a obrana* ve srovnání s mnoha dalšími odvětvími však více problematické. Méně zaměstnaných najde práci v jiném (případně stejném) odvětví, než kolik přejde mezi nezaměstnané. Z hlediska tohoto indikátoru je odvětví výrazně podprůměrně flexibilní, hůře na tom je pouze *Zemědělství, lesnictví a rybolov a Těžební průmysl*. Ale podíl těch, kteří mění práci, avšak zůstávají opět ve stejném odvětví, je 25 %, což je mezi odvětvími hodnota mírně nadprůměrná. *Veřejná správa a obrana* má ve srovnání s ostatními odvětvími také jeden z nejnižších podílů absolventů jako nově příchozích do odvětví. Příchody osob z jiných odvětví jsou nejčastější z odvětví *Peněžnictví a pojišťovnictví, Doprava, skladování a poštovní činnosti a Profesní, vědecké a technické činnosti a činnosti v oblasti nemovitostí*. Na druhé straně jsou odchody do jiných odvětví, nejčastěji do odvětvových skupin *Profesní, vědecké a technické činnosti a činnosti v oblasti nemovitostí, Umělecké, sportovní, zábavní a další činnosti a Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel*.

Z hlediska stability odvětví a jeho rizikovosti s uvažováním chování subjektů, které v odvětví působí, se jasně ukazuje skutečnost, že odvětví *Veřejná správa a obrana* je velmi stabilní: podle ratingového modelu BISNODE je struktura subjektů z hlediska rizika úpadku (na základě plnění závazků v rámci obchodního styku) lepší, než činí průměr za celou ekonomiku v České republice.

Nejčetněji zastoupenou skupinou povolání v odvětví *Veřejná správa a obrana* jsou *Odborní pracovníci v obchodní sféře a veřejné správě* (ISCO 33): v roce 2014 jich v odvětví bylo zaměstnáno 70 tisíc. Ve stejném roce pracovalo v odvětví 54 tisíc *Pracovníků v oblasti ochrany a ostražky* (ISCO 54), 25 tisíc *Pracovníků informačních služeb, na přepážkách a v příbuzných oborech* (ISCO 42), 18 tisíc *Administrativních pracovníků, sekretářů apod.* (ISCO 41) a 18 tisíc *Zaměstnanců v ozbrojených silách* (ISCO 0).

Na pracovních místech tohoto odvětví pracuje 49 % osob se středoškolským vzděláním s maturitou, asi 38 % osob s vysokoškolským vzděláním (nejvíce 27 % s magisterským či doktorským, 8 % s bakalářským a necelá 3 % s vyšším odborným) a necelých 10 % osob se středoškolským vzděláním bez maturity. Zbytek, asi 2 % osob, má vzdělání základní. Oproti tomu existuje rozdíl ve struktuře požadovaného vzdělání, kde hlavním rozdílem je požadavek většího podílu středoškolsky vzdělaných pracovníků s maturitou na úkor terciérně vzdělaných.

Nejčastějším oborem vzdělání pracovníků v odvětví *Veřejná správa a obrana* je obor *Ekonomie*, který absolvovalo přes 10 % všech pracovníků v odvětví. S 9 % následuje obor *Management a správa*, který převažuje zejména u středoškolsky vzdělaných pracovníků s maturitou. Dalšími významnějšími obory vzdělání pracovníků v odvětví *Veřejná správa a obrana* jsou *Strojírenství, kovovýroba a metalurgie* a *Obecné vzdělání*. Ovšem výrazné odlišnosti jsou mezi mladými a staršími pracovníky odvětví. U mladších pracovníků (nedávných absolventů) převládají právě obory *Ekonomie* (15,2 %) a *Management a správa* (téměř 15 %), kdežto u starších pracovníků v odvětví (nad 55 let) převládají obory *Ekonomie* (11 %), *Obecné vzdělání* (10,4 %) a *Strojírenství, kovovýroba a metalurgie* (9 %).

Průměrný věk zaměstnaných odvětvové skupiny *Veřejná správa a obrana* je průměrný (43 let) a roste o něco rychleji, než je tomu u všech zaměstnaných v české ekonomice. Ve struktuře zaměstnaných podle věku došlo v odvětví k výraznému posunu: zatímco v roce 2000 byly mezi zaměstnanými necelá 3 % osob starších 60 let, nyní je to již 7 % a ještě zřetelnější je zvětšení skupiny osob mezi 50 a 59 lety (v roce 2000 jich bylo 18 %, nyní je jich již 23 %). Nejvýraznější je však úbytek ve skupině nejmladších: v roce 2000 bylo zaměstnaných do 30 let téměř třetina, nyní je jich necelých 13 %.

Kvalifikační profil odvětví je dán nejen vzděláním, ale také dalšími požadavky na pracovních místech. Ne mnoho charakteristik pracujících v odvětvové skupině *Veřejná správa a obrana* je nějak výrazně odlišných od ostatních, avšak některé rozdíly charakteristické pro tuto skupinu existují. V jejím zaměření se odráží mírně nadprůměrný požadavek plánování. Co se týče využití dovedností na pracovních místech, je odvětví oproti průměru všech odvětví ČR nadprůměrné ve třech posuzovaných dovednostech ze 4: četnost čtení, četnost psaní a používání informačních technologií. I z měření skutečných dovedností se ukazuje, že úroveň matematických a čtenářských dovedností a dovedností řešit problémy je v odvětví *Veřejná správa a obrana* vyšší, než je tomu v průměru všech pracujících.

Pro výkon profesí pracovníků odvětvové skupiny *Veřejná správa a obrana* se ukazuje, že mnohé charakteristiky jsou jak nadprůměrně důležité, tak i jejich úroveň náročnosti je nadprůměrná. Platí to především pro oblast kompetencí - zejména osobní a sociální schopnosti jsou nadprůměrné. Pro pracovníky skupiny odvětví tohoto odvětví je

charakteristická mírně nadprůměrná úroveň u většiny pracovních hodnot, nejvíce u aspektu vztahů a nezávislosti. V charakteristikách pracovní orientace jsou hodnoty odvětvové skupiny *Veřejná správa a obrana* nadprůměrné v aspektech konvenčnost, podnikavost a sociálnost, naopak podprůměrné jsou realističnost, kreativita a investigativnost.

Hlavním trendem v odvětví *Veřejná správa a obrana*, který má dopad na celkový vývoj odvětví (ať už co se týká zaměstnanosti, kvalifikačních a dovednostních požadavků na pracovníky), je jasný cíl o „zlidštění“ veřejné správy a její posunutí směrem k občanům a soukromému sektoru, jakožto rozhodovatelům o svých vlastních osudech a také podobě a struktuře veřejné moci. Proto je nezbytné nasazování informačních a komunikačních technologií, poskytování služeb navržených na základě potřeb jejich uživatelů, posílení transparentnosti veřejné správy (opět díky využití ICT technologií a sociálních sítí) a zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů (e-participace) a obecné zefektivnění organizačních postupů ve veřejné správě. To vyžaduje významnou změnu nastavení celého systému, s kterou souvisí i změna vykonavatelů veřejné správy, tedy úředníků (důraz na jejich ICT znalosti ale i jazykové, komunikační a organizační dovednosti), soudců a politiků.

Odvětvová skupina *Veřejná správa a obrana* nabízí možnosti uplatnění v profesích, které vyžadují jasnou strukturu odborných kompetencí. Další rozvoj odvětví i rozvoj obsahu práce většiny profesí tohoto odvětví bude ovlivněn především pokračujícím rozvojem informačních a komunikačních technologií a rozvojem moderních metod a nástrojů řízení kvality.

6. Maturitní zkouška skupiny oborů 68

6.1 Profilová část maturitní zkoušky v dané skupině oborů - šetření

V rámci dotazníkového šetření z října 2016 s tématem profilové části maturitní zkoušky (PMZ) bylo v oboru vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost dotazováno 20 škol vyučujících tento obor, přičemž dotazník z nich vyplnilo 13 (návratnost 65 %).

Školní a oborová specifika

92,3 % škol (oproti dotazníkovému průměru 89,5 %) uplatňuje školní či oborová specifika, tzn. prvky odrážející např. tradici školy, požadavky zaměstnavatelů v regionu, zaměření vyučovaného oboru vzdělání, při tvorbě profilové části maturitní zkoušky. Školní či oborová specifika se nejčastěji promítají do praktické a ústní zkoušky. Specifika jsou využívána zejména u zkoušek s tématy práva, veřejné správy, ekonomiky, účetnictví, písemné a elektronické komunikace a administrativy správních činností.

Zapojení specifík má různé podoby: např. specifický výběr předmětů/témat pro zkoušky PMZ (viz výše; dále např. diplomatický protokol, geopolitika, veřejné finance, výpočetní technika, sociální politika, mezinárodní vztahy, mediální komunikace; zaměření na činnost úřadů

sídlících v regionu); specifický výběr předmětů a administrativních úkonů pro praktickou zkoušku.

Pro 84,6 % respondentů (oproti dotazníkovému průměru 95,7 %) je důležité zohledňovat v profilové části maturitní zkoušky školní či oborová specifika. Nejčastěji zmiňovaným důvodem je uplatnitelnost absolventů na regionálním i širším trhu práce (příp. na VŠ). Pro část respondentů je specifická PMZ logickým vyústěním zaměření oboru vzdělání.

Pro zbývající respondenty není důležité zohledňovat specifika v profilové části maturitní zkoušky. Pro jednu ze škol např. kvůli tomu, že nemá žádné specifické zaměření.

Standardizace

Pouhých 23,1 % respondentů (oproti dotazníkovému průměru 24,7 %) by souhlasilo se standardizací profilové části maturitní zkoušky v daném oboru. Standardizace by podle nich zajistila srovnatelnost absolventů z různých škol, příp. vyrovnala rozdíly v oboru vyučovaném na různých školách. Podle dvou respondentů by standardizace měla zahrnovat část pevně stanovenou a část v gesci školy, ve které by bylo možné zohlednit specifika školy či regionu. Podle jedné školy by standardizace měla být úplná.

Zbýlých 76,9 % respondentů uvádí, že standardizovat PMZ není vhodné. Standardizace PMZ by připravila školy o jejich specifika a zaměření oboru, která např. odráží požadavky regionálních zaměstnavatelů na absolventy. Jedna škola připouští, že by bylo možné PMZ standardizovat, a to sjednocením formy a určitých částí profilové zkoušky.

PMZ jako kvalifikační zkouška

Pouhých 38,5 % respondentů (oproti dotazníkovému průměru 54,9 %) se domnívá, že by PMZ mohla být kvalifikační zkouškou opravňující pro výkon činností v daném oboru, a to i v případě, že dotyčný neuspěl u společné části maturitní zkoušky. Většina respondentů jako důvod uvádí, že úspěch žáka (třebaže pouze) u PMZ prokazuje zvládnutí odborných znalostí a dovedností pro uplatnění se v oboru. Složení PMZ jako kvalifikační zkoušky by podle jednoho respondenta zjednodušilo zaměstnávání žáků neúspěšných ve společné části na pozicích nižších úředníků (např. soudní zapisovatel, pracovník na podatelně).

Větší část respondentů (61,5 %) však s navrhovanou možností nesouhlasí. Je důležité absolvovat celou maturitní zkoušku pro uplatnění se na určených pracovních pozicích. Maturitní zkouška má komplexní charakter, ke kterému patří i obecná část. Podle jednoho respondenta by toto opatření také zásadně snížilo význam maturitní zkoušky jako takové.

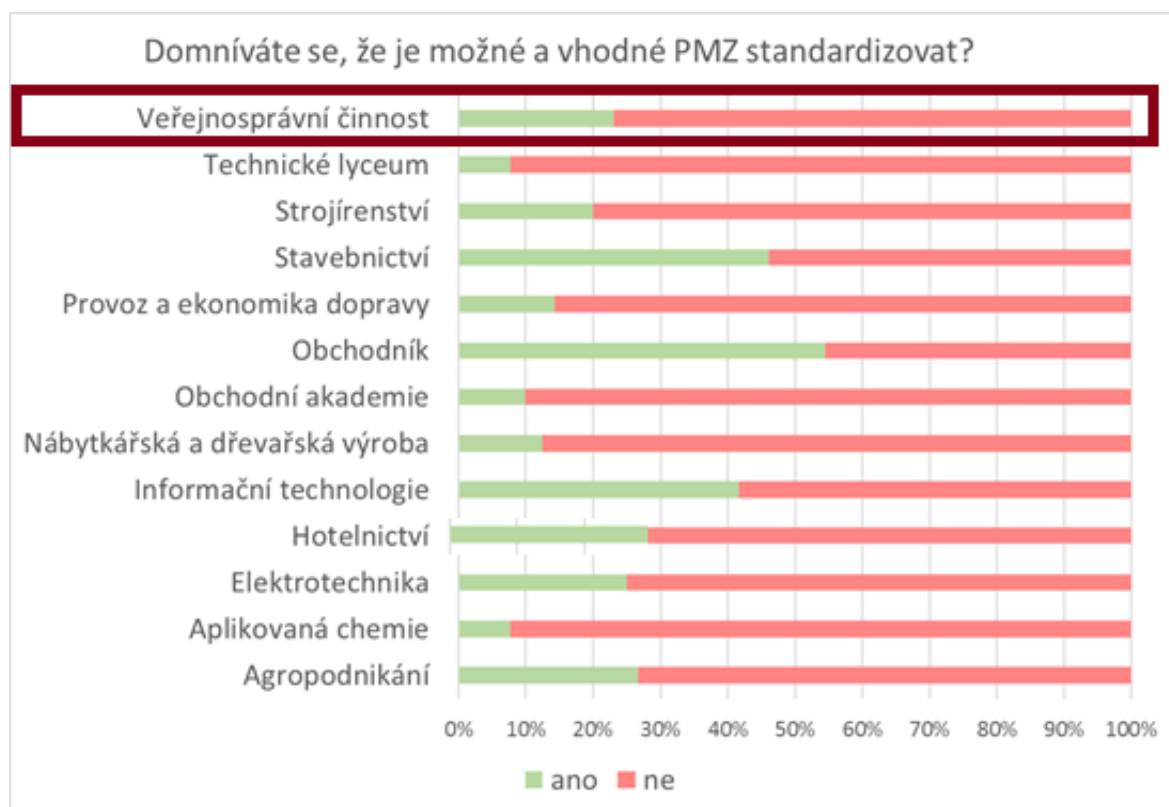
Návaznost PMZ na kvalifikační standard

53,9 % respondentů (oproti dotazníkovému průměru 65,4 %) se domnívá, že by PMZ mohla být v příslušném oboru vzdělání navázána na některý kvalifikační standard profesní kvalifikace NSK.

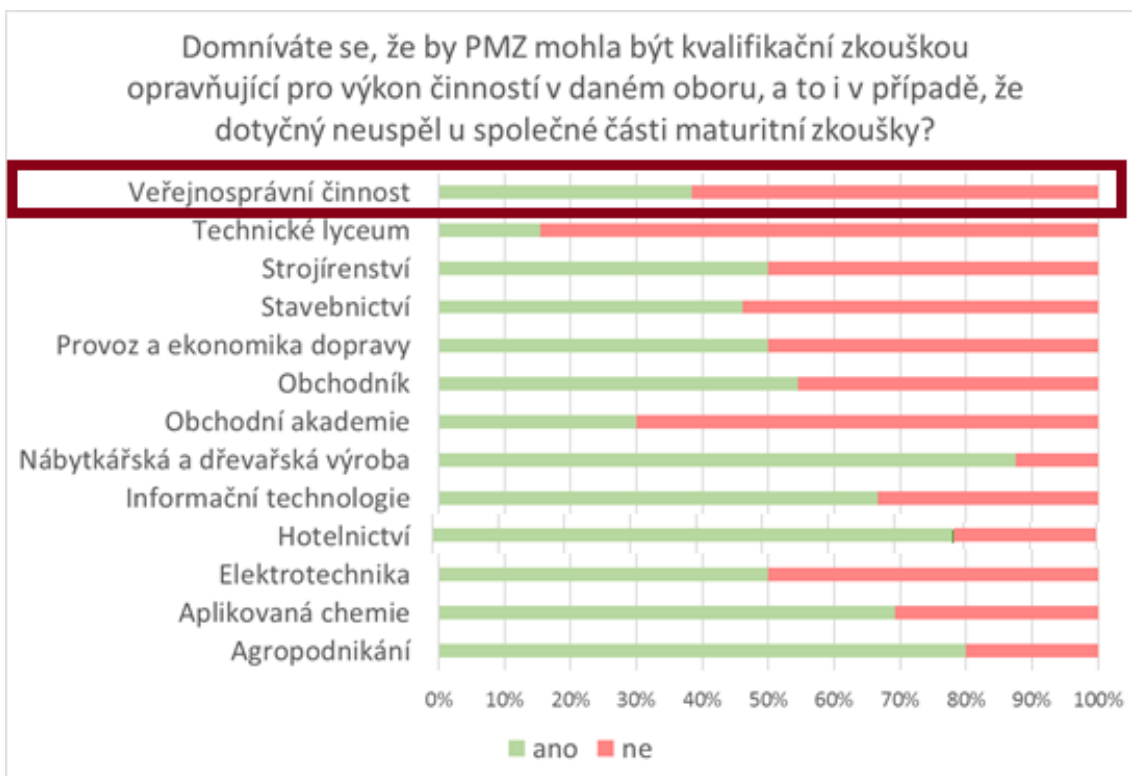
Následuje seznam respondenty navrhovaných standardů:

- Asistent/sekretář
- Pracovník v administrativě
- oblast Ekonomie
- oblast Ekonomika a administrativa
- oblast Pedagogika, učitelství a sociální péče
- oblast Právo, právní a veřejnosprávní činnost (nutnost schválit další standardy profesních kvalifikací NSK)

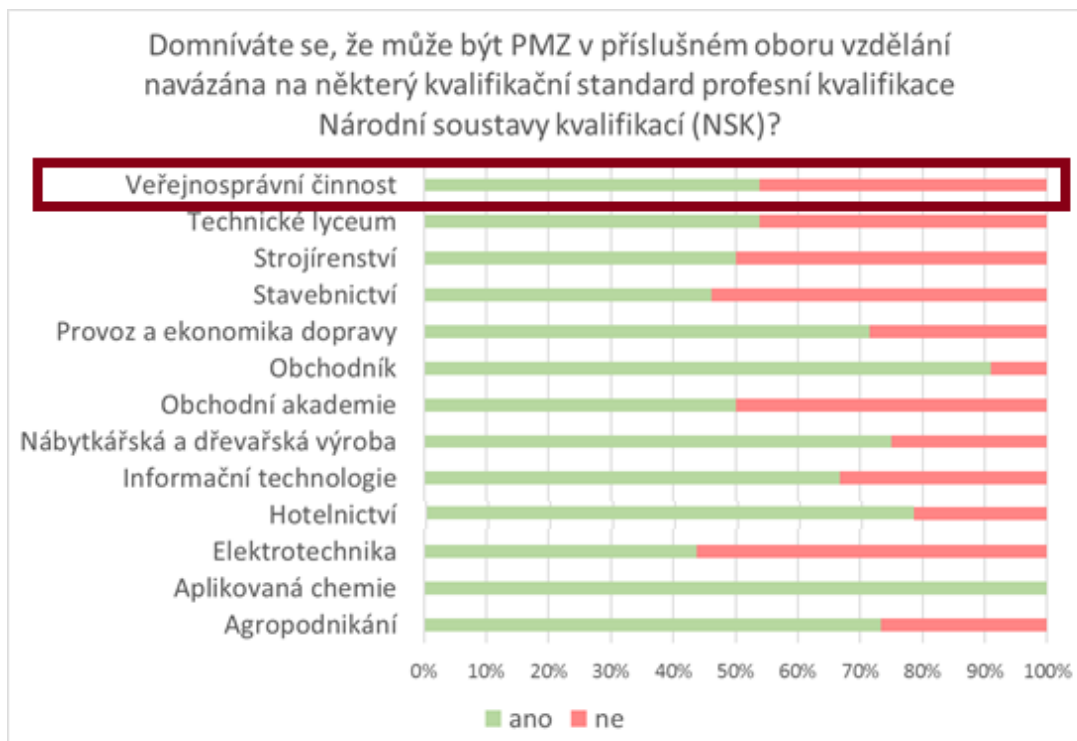
Podle zbývajících respondentů brání navázání PMZ na kvalifikační standardy nedostatek vhodných profesních kvalifikací (např. pro Právo, právní a veřejnosprávní činnost) a nesoulad ŠVP škol s obsahem kvalifikačních standardů.

Graf 11: Profilová maturitní zkouška

Graf 12: Profilová maturitní zkouška

Graf 13: Profilová maturitní zkouška

6.2 Složení profilové části maturitní zkoušky v dané skupině oborů

Obor vzdělání Veřejnosprávní činnost se začal vyučovat teprve koncem devadesátých let minulého století na různých typech středních odborných škol. Cílem tohoto oboru vzdělání je připravit kvalifikované pracovníky pro orgány státní správy a samosprávy. Po ukončení studia a úspěšném vykonání maturitní zkoušky je absolvent připraven zajišťovat jako referent státní správy nebo referent samosprávy odborné činnosti nebo ucelené agendy v rámci působnosti územních, ústředních nebo jiných orgánů státní správy a samosprávy.

Uplatnit se může i v občanském sektoru. Absolvent v oblasti výkonu profese dovede pracovat s právními normami a prameny, má přehled o organizaci a řízení státní správy a samosprávy, zná správní právo a má všeobecný rozhled v dalších právních odvětvích. Umí vystupovat na veřejnosti a jednat s klienty taktně, s pochopením pro jejich problémy, v souladu se společenskými normami a pravidly kulturního chování, zná a dodržuje etiku státního úředníka, aktivně ovládá dva cizí jazyky.

Studium oboru vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost je organizováno jako čtyřleté denní. Obsah vzdělávání tvoří tři skupiny vyučovacích předmětů. Všeobecně vzdělávací předměty umožňují seznámit žáky s historickým, společenským, ekonomickým a technickým rozvojem. Odborné vyučovacích předměty jsou základem pro uplatnění žáků v jednotlivých správních činnostech. Povinně volitelné předměty přispívají k rozšíření a prohloubení učiva odborných předmětů. Součástí studia je odborná praxe, která probíhá například na územních pracovištích Úřadu práce, na obecních a městských úřadech, správě sociálního zabezpečení, finančních a katastrálních úřadech a jiných. V průběhu odborné praxe se žáci seznamují s fungováním jednotlivých úřadů, jejich organizační strukturou, mají možnost sledovat výkon jednotlivých správních činností, a tak si v praxi ověřit teoretické znalosti získané při studiu odborných předmětů.

Čtyřleté studium je ukončeno maturitní zkouškou. Cílem maturitní zkoušky je ověřit znalosti, zkušenosti, dovednosti, schopnosti, které žák získá během čtyřletého studia. Profilová část maturitní zkoušky, především její formy zaměřené na ověřování praktických dovedností, navíc zjišťuje, zda je žák schopen samostatně řešit úkoly, samostatně vyhledat příslušné podkladové materiály, orientovat se v právních předpisech, samostatně rozhodovat. Měla by odpovídat potřebám praxe a ověřit, zda je žák připraven na výkon své budoucí profese.

Typické složení PMZ oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost zahrnuje dvě ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí a jednu zkoušku praktickou. Obsah jednotlivých částí PMZ se liší v závislosti na tradici škol, jejich dlouhodobém směřování a profilaci, na specifikaci ŠVP, na požadavcích sociálních partnerů atd. Při volbě složení profilové části maturitní zkoušky je vhodné tyto aspekty zohlednit.

V následujících tabulkách jsou uvedeny příklady možných variant sestavení profilové části maturitní zkoušky tak, jak je praktikují některé školy.

PMZ	Vazba na vyučovací předměty	Vazba na RVP (obsahové okruhy)	Forma
1. zkouška	Právo	Právo a veřejná správa	ústní zkouška (tzv. teoretická odborná zkouška)
2. zkouška	veřejná správa, demografie a statistika, veřejné finance	Právo a veřejná správa, Ekonomika	ústní zkouška (tzv. teoretická odborná zkouška)
3. zkouška	veřejná správa, právo, ekonomika na sociální politika, účetnictví, veřejné finance, demografie a statistika, informační a komunikační technologie, písemná a elektronická komunikace, cizojazyčná korespondence	Právo a veřejná správa, Ekonomika, Písemná komunikace a administrativní, Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích, Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce	praktická (realizovaná písemně)

Tabulka 5: Složení PMZ (OA a VOŠ sociální Ostrava – Mariánské Hory)

PMZ	Vazba na vyučovací předměty	Vazba na RVP (obsahové okruhy)	Forma
1. zkouška	Veřejná správa	Právo a veřejná správa	ústní zkouška (tzv. teoretická odborná zkouška)
2. zkouška	Právo	Právo a veřejná správa	ústní zkouška (tzv. teoretická odborná zkouška)
3. zkouška	cvičení z práva a veřejné správy, právo, veřejná správa, demografie, regionalistika, písemná a elektronická komunikace, technika administrativy, ekonomika	Právo a veřejná správa, Ekonomika, Písemná komunikace a administrativní, Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích, Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce	praktická (realizovaná písemně)

Tabulka 6: Složení PMZ (SŠ obchodu, služeb a řemesel a Jazyková škola s právem státní jazykové školy Tábor)

PMZ	Vazba na vyučovací předměty	Vazba na RVP (obsahové okruhy)	Forma
1. zkouška	Veřejná správa	Právo a veřejná správa	ústní zkouška (tzv. teoretická odborná zkouška)
2. zkouška	Právo	Právo a veřejná správa	ústní zkouška (tzv. teoretická odborná zkouška)
3. zkouška	cvičení k správnímu řízení, účetnictví, písemná a elektronická komunikace	Právo a veřejná správa, Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích, Vzdělávání v českém jazyce, Ekonomika, Písemná komunikace a administrativa	praktická (realizovaná písemně)

Tabulka 7: Tabulka 7: Složení PMZ (Střední odborná škola Stříbro)

Jednotlivé školy k praktické zkoušce v oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost přistupují odlišně. Na školách ekonomického směru (typu obchodní akademie) se kromě znalostí z předmětu práva a veřejné správy ověřují i např. znalosti z účetnictví, případně z ekonomiky a sociální politiky, z veřejných financí, informačních a komunikačních technologií, písemné a elektronické komunikace, cizojazyčné korespondence nebo ze statistiky a demografie. Jiné typy škol prověřují v rámci tohoto oboru vzdělání především orientaci žáka v oblasti veřejné správy a práva. Tyto modely jsou v praxi jednotlivých škol dlouhodobě ověřovány.

6.3 Výsledky společné části maturitní zkoušky

Obory vzdělání, které patří do skupiny oborů 68, jsou ve výsledcích společné části maturitní zkoušky zahrnuty do skupiny oborů vzdělání SOŠ pedagogické a humanitní SHP (Tabulka 10). Vzhledem k tomu, že zahrnují téměř 50% obsažených skupin oborů, i přes tento ukazatel nelze výsledky v dané skupině shodně interpretovat i jako výsledky oborů patřící do skupiny 68 (Tabulka 11).

Výsledky didaktických testů společné části MZ 2016 – jaro a srovnání s výsledky z jara 2015:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Didaktický test z českého jazyka konalo v řádném termínu 62 279 maturantů, z nich uspělo 57 034. Maturanti dosáhli průměrného procentního skóru (průměrné úspěšnosti) 65,9 %, tedy o 0,8 procentního bodu nižšího než ve stejném období roku 2015

MATEMATIKA

Didaktický test z matematiky konalo v řádném termínu v rámci povinné zkoušky 16 975 maturantů. Úspěšně didaktický test složilo 13 043 z nich. Dosáhli průměrného procentního skóru 54,3 %, což je o 2,2 procentního bodu vyšší průměrný procentní skór než v loňském roce.

CIZÍ JAZYK

Didaktického testu z anglického jazyka se zúčastnilo celkem 41 451 maturantů v řádném termínu povinné zkoušky, z nich uspělo 39 080 a dosáhli průměrného procentního skóru 78,3 %. Průměrný procentní skór je tak o 2,6 procentního bodu vyšší oproti jarnímu období 2015.

V didaktickém testu z německého jazyka letos uspělo 1 692 žáků z 2 133 konajících. Průměrný procentní skór dosáhl hodnoty 61,7 %. Oproti roku 2015 tak vzrostl o 1,6 procentních bodů.

Didaktický test z francouzského jazyka konalo v řádném termínu 127 žáků a 126 žáků v testu uspělo. Didaktický test z ruského jazyka konalo v řádném termínu 1 025 žáků, z nichž 934 test složilo úspěšně. Didaktický test ze španělského jazyka pak v řádném termínu konalo 154 a 152 z nich uspělo.

<i>Skupina oborů vzdělání</i>	<i>Zkratka</i>	<i>Zahrnované skupiny oborů</i>
SOŠ PEDAGOGICKÉ A HUMANITNÍ	SHP	68-41-M/0; 68-42-M/0; 68-43-M/0; 69-41-M/0; 72-41-M/0; 75-31-M/0; 75-41-M/0; 78-41-M/0

Tabulka 8: Přehled oborů v jednotlivých skupinách oborů k výsledkům společné části MZ 2016

Skupina oborů	Předmět	Podíl volby předmětu (v %)	Přihlášení (počet)	Konali (počet)	Uspěli (počet)	Neuspěli (počet)	Opravný termín (počet)	Náhradní termín (počet)
SHP	Matematika	9,9	491	425	199	226	207	10
	ČJ+ literatura didaktický test	-	4937	4301	3744	557	190	12
	ČJ+ literatura Písemná práce	-	4937	4303	4233	70	39	6
	ČJ+ literatura ústní zkouška	-	4937	4285	3976	309	101	17
	AJ didaktický test	81,4	4021	3531	3087	444	173	18
	AJ písemná práce		4021	3535	3324	211	54	18
	AJ ústní zkouška		4021	3519	3304	215	74	22
	NJ didaktický test	5,6	275	211	148	63	31	6
	NJ písemná práce		275	211	158	53	28	6
	NJ ústní zkouška		275	209	191	18	0	0

Tabulka 9: Výsledky společné části MZ v roce 2016 u stanovené skupiny oborů vzdělání 2016

7. Analýza ŠVP

Z provedené analýzy ŠVP vyplývá, že převážná většina škol poskytující vzdělání v oborech s maturitní zkouškou své disponibilní hodiny využily přibližně stejně k posílení všeobecně vzdělávacích předmětů, praktickému vyučování a odborně teoretickým předmětům. Přesnější rozdělení disponibilních hodin u jednotlivých oborů vzdělání vyjadřuje tabulka 10 a grafy 14 až 16.

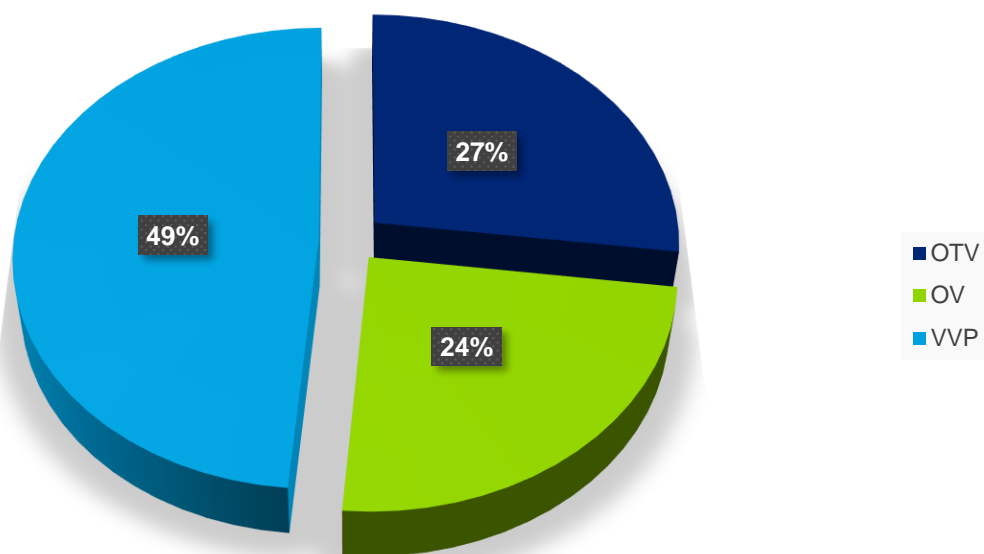
Kód / název	Zaměření ŠVP ANO/NE (jaké)	Disponibilní hodiny teoretické / praktické	Organizace praktické vyučování škola / firma	žák / rozsah
68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost	Bezpečnostní a správní služby	28 9/19	Odborná praxe ve firmě (sociální partner školy)	Každý žák se účastní odborné praxe v 2. a 3. ročníku (u oboru L51 v 2. ročníku)
68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost	Bez zaměření	37 18/19		
68-42-L/51 Bezpečnostní služby	bez zaměření	15 9/6		

Tabulka 10: Výsledky z provedené analýzy ŠVP škol v ČR (obory 68)

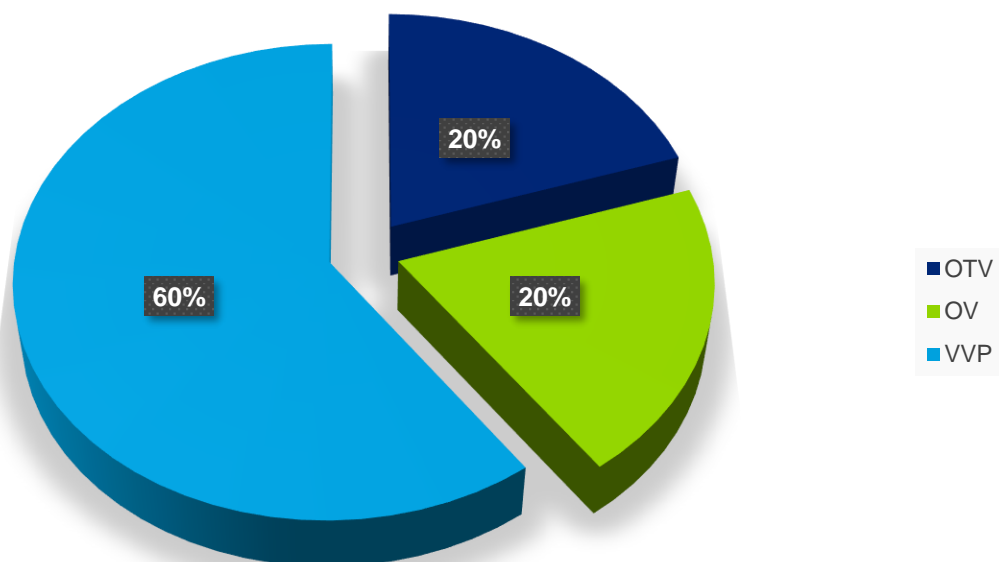
Graf 14: Využití disponibilních hodin oboru vzdělání Bezpečnostně právní činnost (OTV - odborně teoretické předměty, OV - praktické vyučování, VVP - všeobecně vzdělávací předměty)

Věřejnosprávní činnost

Graf 15: Využití disponibilních hodin oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost (OTV - odborně teoretické předměty, OV - praktické vyučování, VVP - všeobecně vzdělávací předměty)

Bezpečnostní služby

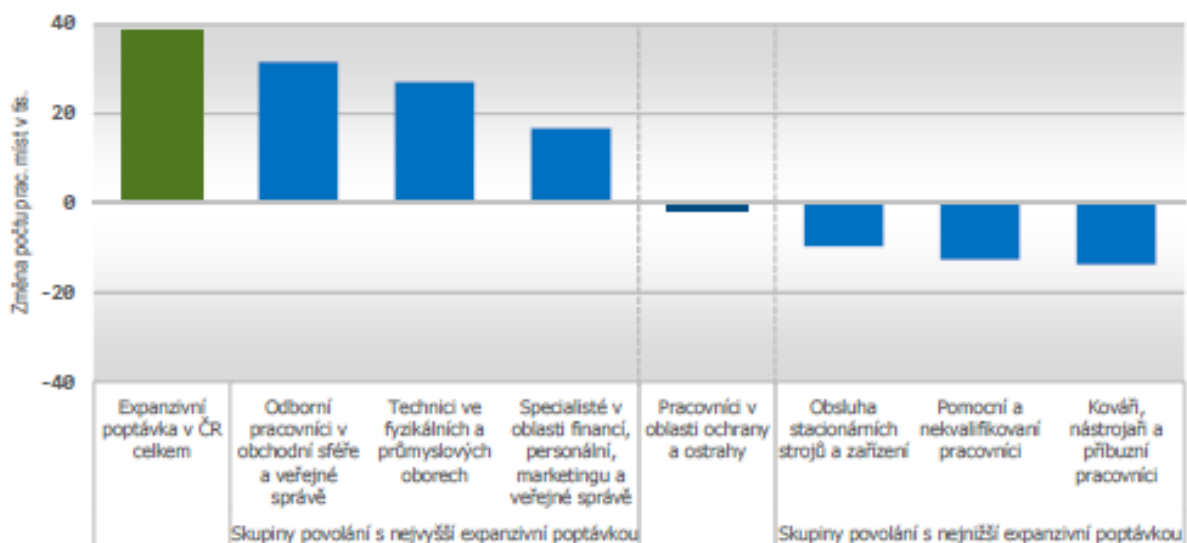
Graf 16: Využití disponibilních hodin oboru vzdělání Bezpečnostní služby (OTV - odborně teoretické předměty, OV - praktické vyučování, VVP - všeobecně vzdělávací předměty)

8. Požadavky zaměstnavatelů

Projekce a očekávaný vývoj v rámci jednotlivých skupin povolání jsou vyjádřeny prostřednictvím tzv. expanzivní a nahrazovací poptávky:

- Expanzivní poptávka nám poskytuje informaci o tom, jaký je rozdíl mezi počtem nově vytvořených a zaniklých pracovních míst ve sledovaném období v dané skupině povolání;
- Nahrazovací poptávka nám říká, kolik bude pracovních míst ve sledovaném období uvolněno z důvodu odchodu pracovní síly do důchodu apod.

V důsledku změn ve struktuře odvětví, které nastanou v ekonomice ČR do roku 2020 spolu s vnitřními změnami profesních struktur uvnitř jednotlivých odvětví, lze ve skupině povolání *Pracovníci v oblasti ochrany a ostražky* do roku 2020 očekávat mírný pokles v počtu pracovních míst. V roce 2014 bylo v této skupině povolání v rámci VŠPS evidováno přibližně 106 tisíc osob, do roku 2020 by se měl počet pracovníků snížit zhruba o 1,5 tisíc, tedy přibližně o 1 %. Ve srovnání s ostatními skupinami povolání dosahuje expanzivní poptávka v této skupině velmi nízkých hodnot a je téměř nulová.

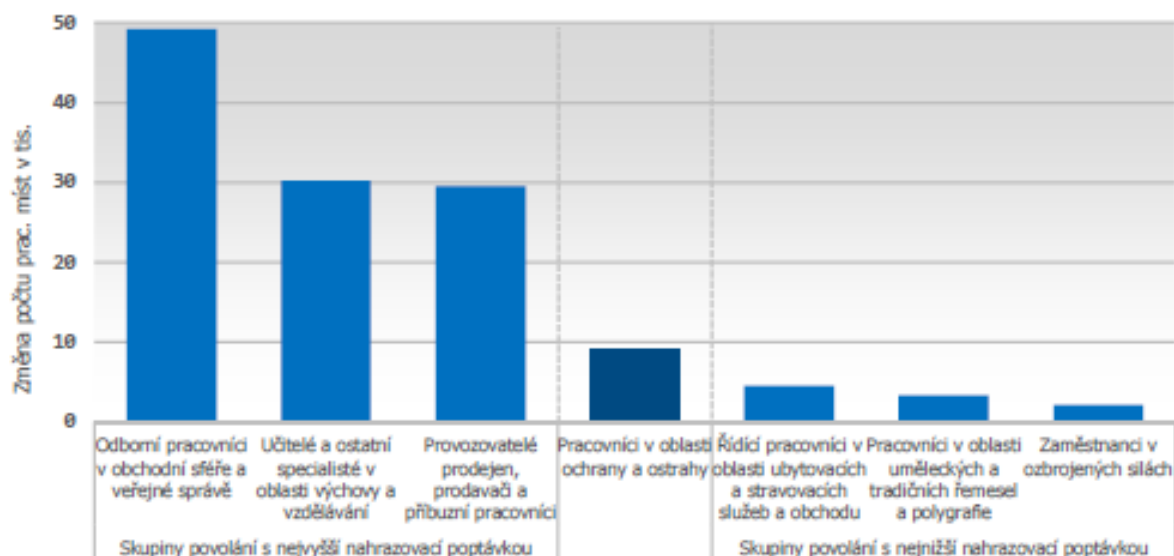

Graf 17: Srovnání se skupinami povolání s nejnižší a nejvyšší expanzivní poptávkou v ČR mezi rok 2014-2020.

Zdroj: VŠPS, CEDEFOP, výpočty SVP PedF UK

Skupina povolání *Pracovníci v oblasti ochrany a ostražky* vykazuje z hlediska nahrazovací poptávky ve srovnání s ostatními sledovanými skupinami mírně podprůměrné hodnoty. Do roku 2020 by v rámci této skupiny povolání mělo svá současná pracovní místa opustit (především kvůli odchodu do důchodu) zhruba 9 tisíc osob. Celkově lze tedy očekávat, že do

roku 2020 bude ve skupině povolání *Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy* potřeba nově obsadit téměř 8 tisíc pracovních míst.

Graf 18: Srovnání se skupinami povolání s nejnižší a nejvyšší nahrazovací poptávkou v ČR mezi rok 2014-2020.
Zdroj: VŠPS, CEDEFOP, výpočty SVP PedF UK

Pro plynulý přechod absolventů ze škol na trh práce je důležité, aby byli absolventi připraveni především na požadavky a potřeby budoucích zaměstnavatelů a aby jejich znalosti, schopnosti a dovednosti (tzv. kompetence) nejvíce a nejpřesněji odpovídaly tomu, co od nich potenciální zaměstnavatelé očekávají. Kompetence lze přitom rozdělit na profesní a klíčové.

Profesní kompetence jsou úzce svázány s konkrétní odborností a jejich zvládnutí umožňuje, případně usnadňuje výkon určitých profesí či povolání. **Klíčové kompetence** jsou pojímány jako kombinace znalostí, dovedností a postojů, které všichni potřebují ke svému osobnímu naplnění a rozvoji, aktivnímu občanství, sociálnímu začlenění i pro pracovní život.

Z výsledků šetření zaměstnavatelů plyne, že zaměstnavatelé z oblasti práva a veřejnosprávních činností (skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost) nejčastěji **upřednostňují u zaměstnanců vyváženost mezi profesními a klíčovými dovednostmi**. Obecně s tím, jak získávají na významu kvalifikace přesahující jednotlivé profese a jak se mění i požadavky na práci, roste obecně i důraz kladený na klíčové kompetence. Jejich zvládnutí přispívá k větší flexibilitě pracovníků, tzn. k jejich schopnosti vykonávat rozličné odborné úkoly nebo měnit bez větších problémů různé profese, a napomáhá sladovat schopnosti pracovníků s požadavky kladenými ze strany zaměstnavatele.

Nároky zaměstnavatelů souvisejí s dosaženým vzděláním pracovníků, tzn., že **s rostoucí úrovní vzdělání přikládají zaměstnavatelé jednotlivým kompetencím větší význam.** Za nejdůležitější znalosti, dovednosti a schopnosti zaměstnavatelé z oblastí **Právní činnosti a Všeobecné činnosti veřejné správy** označili:

- čtení a porozumění pracovním instrukcím
- schopnost nést odpovědnost
- komunikační schopnosti (ústní i písemný projev)
- ochotu učit se
- schopnost řešit problém

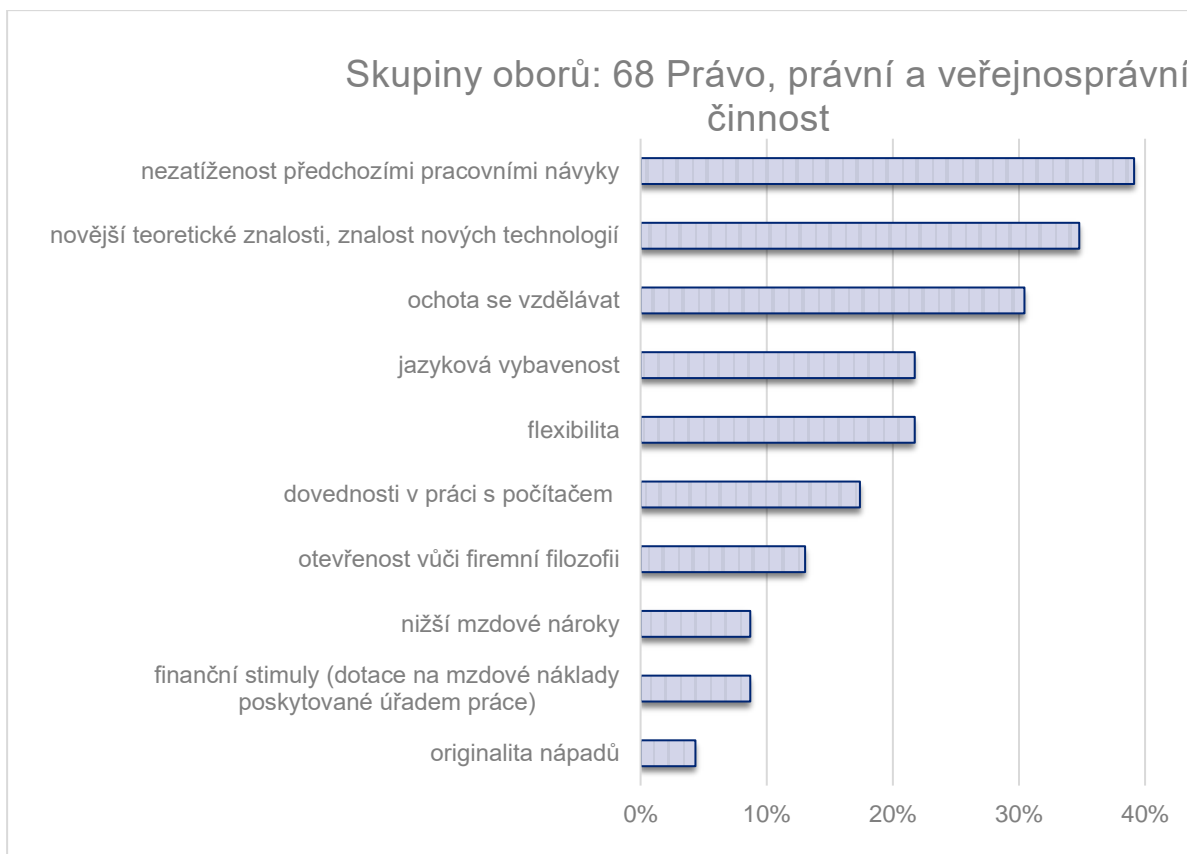
Zaměstnavatelé a živnostníci působící v uvedených odvětvích se k vyučeným zaměstnancům vyjadřovali v malé míře (59 % uvedlo, že je nedokážou hodnotit), což je pochopitelné, protože pokud vyučené zaměstnávají, tak ne na odborných pozicích.

Na **zaměstnance se středním odborným vzděláním s maturitou** jsou již kladeny značné nároky. Souvisí to s charakterem pracovních pozic, které bývají obsazovány těmito pracovníky. Jde o pozice, které jsou spojeny s požadavky na větší samostatnost, zodpovědnost, schopnost se rozhodovat a řešit problém. Největší důraz je kladen na **čtení a porozumění pracovním instrukcím, komunikační dovednosti a schopnost nést odpovědnost.** Dále na schopnost řešit problém, ochotu učit se a umění jednat s lidmi.

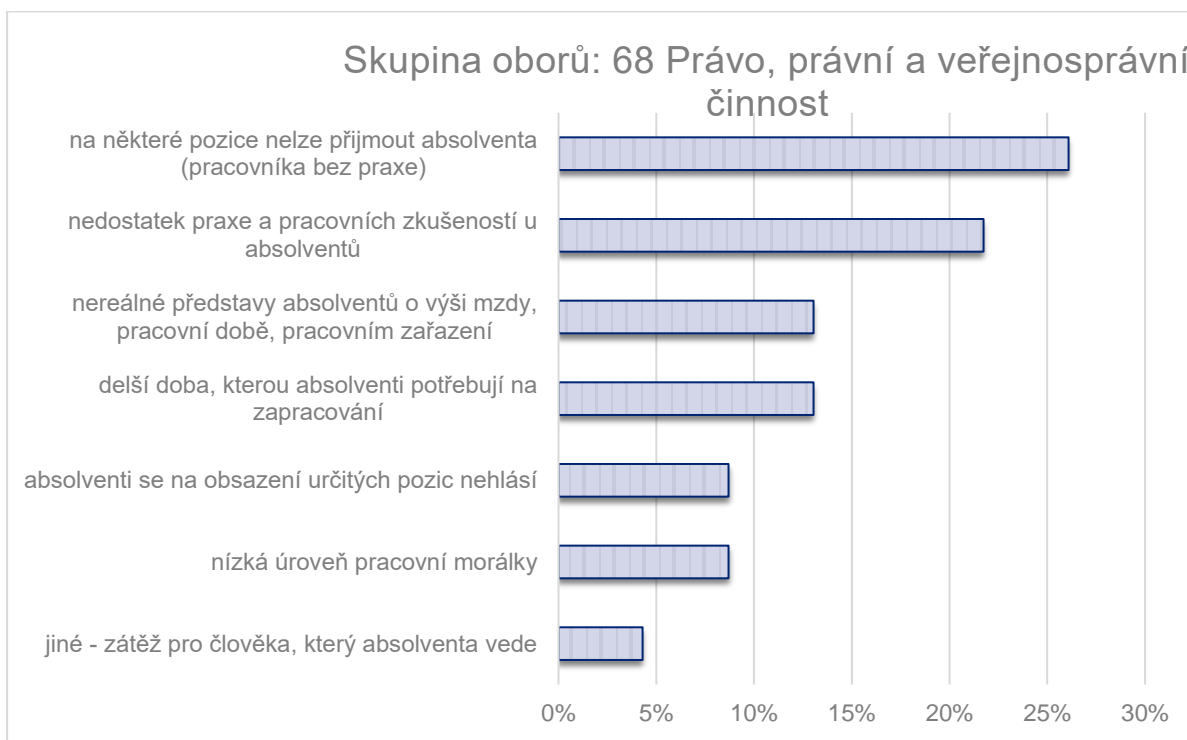
Zaměstnavatelé měli možnost vyjádřit se také k tomu, na jaké klíčové kompetence by se podle nich měly školy více zaměřit. I když se předpokládá, že v odpovědích zaměstnavatelů se promítnou právě jejich vlastní zkušenosti, odpovědi se nemusejí vztahovat jenom k danému odvětví, v němž firmy působí.

Firmy působící ve výše uvedených odvětvích doporučují při **vzdělávání vyučených** více zaměřit pozornost na rozvoj schopnosti **čtení a porozumění pracovním instrukcím a ochoty učit se.**

Značné požadavky na rozvoj klíčových dovedností mají zaměstnavatelé u **studentů maturitních oborů.** Deklarována je zejména potřeba zaměřit více pozornosti na rozvoj **komunikačních schopností, schopnosti řešit problém i zběhlosti v cizích jazycích.**

Graf 19: Důvody přijímání absolventů škol z pohledu zaměstnavatelů

Graf 20: Důvody přijímání absolventů škol z pohledu zaměstnavatelů

9. Sektorové rady Národní soustavy kvalifikací

Sektorové rady jsou nezávislé a zaměstnavateli organizovaná sdružení odborníků, jejichž cílem je vytvořit systém odrážející skutečné potřeby a požadavky zaměstnavatelů na zaměstnance, jejich dovednosti a možnosti vzdělávání.

Sektorové rady sdružují významné odborníky v oblasti lidských zdrojů ze všech odvětví a sektorů.

Uvedená skupina oborů vzdělání 68 „právo, právní a veřejnosprávní činnost“ je začleněna jak do Sektorové rady pro veřejné služby a správu, tak do Sektorové rady pro bezpečnost a ochranu osob a majetku a bezpečnost práce.

Sektorová rada je zapojována do aktivit zřizovatele (Svaz průmyslu a dopravy ČR, Hospodářská komora ČR ve spolupráci s dalšími zaměstnavatelskými svazy a komorami) při mapování potřeb trhu práce ve vymezeném sektoru, a to v oblasti rozvoje lidských zdrojů a při naplňování strategie celoživotního učení. SR spolupracuje na realizaci projektů a veřejných zakázek. Pro zapojení SR do jednotlivých zakázek a projektů, je sektorové radě udělena licence a jednotliví členové SR jsou pro práci na dané zakázce či projektu jmenováni.

Činnost SR se zaměřuje na tyto oblasti:

1. monitoruje trh práce, zjišťuje a deklaruje potřeby kvalifikací v daném sektoru
2. řídí, usměrňuje a zajišťuje tvorbu materiálů popisujících svět práce a tvorbu materiálů a podkladů pro vzdělávací soustavu
3. propaguje síť SR a výstupy, na kterých SR spolupracuje
4. komunikuje s dalšími subjekty trhu práce při návrhu a realizaci opatření napomáhajících rozvoji lidských zdrojů a růstu konkurenceschopnosti pracovní síly
5. iniciuje praktické využívání výstupů práce sektorové rady
6. identifikuje změny na trhu práce a potřeby zaměstnavatelů i pracovních sil
7. navrhuje koncepční, procedurální i legislativní změny a poskytuje poradenské služby

Název profesní kvalifikace	Kód	Úroveň
<u>Bezpečnostní konzultant</u>	68-012-M	4
<u>Bezpečnostní manažer v obchodě a službách</u>	68-005-T	7
<u>Bezpečnostní referent</u>	68-006-M	4
<u>Detektiv koncipient</u>	68-009-M	4
<u>Detektiv pro prošetřování událostí</u>	68-007-R	6
<u>Detektiv zpravodajský pracovník</u>	68-010-R	6
<u>Pracovník dohledového centra</u>	68-003-H	3
<u>Pracovník převozu finanční hotovosti a cenin</u>	68-004-H	3
<u>Psovod bezpečnostní služby</u>	68-001-H	3
<u>Psovod bezpečnostní služby pro detekci akceleračních hoření</u>	68-016-M	4
<u>Psovod bezpečnostní služby pro detekci drog</u>	68-017-M	4
<u>Strážný</u>	68-008-E	2
<u>Vedoucí detektiv</u>	68-002-T	7

Tabulka 11: Přehled platných PK v NSK spadajících pod obor veřejné služby a správa

9.1 Sektorové dohody

Cílem sektorových dohod je ovlivnění rozvoje lidských zdrojů v ČR prostřednictvím koordinovaných aktivit na trhu práce. Záměrem zaměstnavatelů je pomocí tohoto nástroje udržet konkurenceschopnou a produktivní ekonomiku.

Pro Sektorovou radu pro veřejné služby a správu, tak i pro Sektorovou radu pro bezpečnost a ochranu osob a majetku a bezpečnost práce není v současné době uzavřena sektorová dohoda. Obor vzdělání s maturitní zkouškou 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost a 68-42-L/51 Bezpečnostní služby však odborně spadají do Sektorové dohody pro obor bezpečnostních služeb.

Sektorová dohoda pro obor bezpečnostních služeb

Vizí Sektorové dohody je zabezpečení potřebného množství kvalifikovaných pracovníků v kvalifikačním stupni 2 k výkonu činnosti v sektoru komerční bezpečnosti, a to v návaznosti na Živnostenský zákon č. 445/1991 Sb. a na Zákon č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Sektorová dohoda se uzavírá s cílem zajistit koordinaci aktivit zúčastněných subjektů (včetně vzdělávacích institucí) na trhu práce, které budou ovlivňovat rozvoj lidských zdrojů v sektoru bezpečnostních služeb.

K základním cílům sektorové dohody patří:

- Udržení a rozvoj dalšího vzdělávání
- Podpora spolupráce s Úřadem práce ČR v oblasti rekvalifikací se zaměstnavateli a vzdělavateli
- Definování podmínek získání úplné kvalifikace v oboru bezpečnostních služeb a způsob jejich naplnění

Rámcové problémy oboru z hlediska rozvoje lidských zdrojů:

- nedostatečné povědomí o kvalifikaci pracovníků v oboru
- problém s kvalifikací u již zaměstnaných pracovníků v oboru
- nedostatek kvalifikovaných uchazečů o zaměstnání na pobočkách Úřadu práce ČR
- zacílení Aktivní politiky zaměstnanosti na potřeby zaměstnavatelů v daném oboru
- malý počet rekvalifikačních programů v oborech nabízených nezaměstnaným na pobočkách Úřadu práce ČR
- absence středoškolských studijních oborů v oblasti bezpečnosti v systému odborného školství

Cíle Sektorové dohody:

1. Udržení a rozvoj dalšího vzdělávání
2. Podpora spolupráce s Úřadem práce ČR v oblasti rekvalifikací se zaměstnavateli a vzdělavateli
3. Definovat podmínky získání úplné kvalifikace v oboru bezpečnostních služeb a způsob jejich naplnění

10. Analýzy vycházející z projektu Pospolu

V roce 2014 proběhlo, v rámci širší akce zaměřené na vlastní modely spolupráce škol a firem, rozsáhlé šetření u spolupracujících subjektů, a to pomocí elektronického dotazníku.

Získané výsledky byly odpovědi jednotlivých subjektů na více než tři sta otázek. Mnohé z odpovědí byly slovní, ať již ve formě stručného textu nebo širšího textu s tabulkou ve zvláštním malém datovém souboru. Těmi se tato zpráva nezabývala, nebyly jednoduše statisticky vyhodnotitelné. Projekt se zabýval odpověďmi na otázky, v kterých si respondent vybíral ze seznamu alternativ a odpověď byla vyjádřena písmenem a, b atd.

Při zpracování těchto dat bylo použito jednoduchých statistických metod, v podstatě se sledovala četnost a relativní četnost výskytu jednotlivých odpovědí.

Aplikovaný model spolupráce škol a zaměstnavatelů zahrnoval následující moduly:

- Praktické vyučování - odborný výcvik, odborná praxe
- Odborník z praxe ve škole
- Učitel na stáži ve firmě
- Profilová maturitní zkouška

Do uvedeného projektu Pospolu nebyly pro účely ověřování zahrnuty žádné obory vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oborů vzdělání 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (jednalo se totiž zejména o technické obory). Sledovaný průběh odborné praxe a závěry celého projektu Pospolu ve smyslu systémových doporučení mohou být přenositelné i do skupiny oborů 68.

Průběh odborné praxe:

Spolupráce škol a firem se dle mínění respondentů v jednotlivých skupinách oborů spíše nemění (pro 56 % oborů) nebo dochází k jejímu zlepšení (pro 35 % oborů). Nicméně mezi jednotlivými kraji se ukazují určité rozdíly. Ke stagnaci nebo zhoršení podmínek došlo ve vyšší míře na Vysočině (z důvodu nezájmu firem o spolupráci, špatné ekonomické situaci firem). K určitému, i když nikoli již tak výraznému, zhoršení došlo také ve vyšší míře v Libereckém (důvody zhoršení uváděny stejné jako na Vysočině) a Jihočeském kraji (z důvodu špatné ekonomické situace firem, vytíženosti kmenových zaměstnanců, z kapacitních důvodů a z důvodu nastavení hygienických a bezpečnostních předpisů).

Školy nejvíce stojí o sponzoring žáků, který však od firem dostávají jen v malé míře (jen pro 9 % oborů). Obdobné je to i s materiálem pro odborný výcvik, pomůckami pro teoretickou i praktickou výuku a stážemi pro pedagogy ve firmách, které školy dostávají pro méně než pětinu oborů a přály by si její poskytování u více než poloviny oborů.

V hodnocení odborné praxe také převažuje klasické známkování učitelů a v menší míře i ze strany firem. Firmy se v případě oborů s odbornou praxí více než v odborném výcviku zaměřují na vytváření portfolia žáků. Školy při vyhodnocení odborné praxe více využívají samostatnou práci na žákem zvolené téma. Mezi jinými způsoby vyhodnocení odborné praxe školy dále používají absolventské práce (VOŠ), vedení deníku za dobu praxe či slovní hodnocení žáků. Firmy vedle ostatních forem hodnocení také využívají evaluační dotazníky či písemné/slovní hodnocení žáka po vykonání praxe.

Na odbornou praxi nastupují téměř všichni žáci oboru – průměrný počet žáků na praxi se pohybuje podle ročníku od 28 od 34 žáků, zatímco počet žáků v ročníku činí v průměru 37-39 žáků. Délka odborné praxe se v jednotlivých ročnících příliš neliší a pohybuje se v průměru kolem 17-21 dnů ročně. S vyšším ročníkem stoupá podíl dlouhodobých bloků a zapojení žáků. V posledním ročníku se intenzita praxí výrazně snižuje), jelikož se žáci připravují na maturitní zkoušku.

Spolupráce s firmami je pro školy a potažmo i pro firmy přínosná. Ředitelé jsou z velké části schopni zajistit vhodnou firmu pro praktickou výuku, zejména na základě osobních vazeb s podniky. Jedná se ponejvíce o exkurze, praxi v podniku a také návštěvy odborníků z praxe ve škole. Největším problémem, se kterým se školy potýkají, je nedostatek financí k úhradě nákladů na výcvik či praxi. Legislativní překážky vnímá jen malá část ředitelů. Školy nyní dostávají nejčastěji odborné přednášky ve výuce, metodické materiály a kurzy pro pedagogy, ale nejvíce by uvítaly finanční pomoc.

11. Závěrečné shrnutí

Absolventi skupiny oborů **68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost** s maturitou se uplatňují zejména v bezpečnostních sborech a dále ve veřejné správě (státní správě a samosprávě), v odborech ochrany velkých podniků, bankovníctví, pojišťovnictví, ve složkách Integrovaného záchranného systému apod. Další absolventi pracují jako referenti samosprávy na obecních, městských a magistrátních úřadech, jako referenti státní správy na územních, ústředních nebo jiných orgánech státní správy (např. v orgánech, které vykonávají sociální správu a správu na úseku katastru nemovitostí).

Počet absolventů právních a veřejnosprávních oborů na úrovni středních škol **v posledních 4 letech klesá**. Z určité části je to způsobeno nepříznivým demografickým vývojem, zčásti také pravděpodobně neúspěšným zvládnutím státní maturitní zkoušky části studentů. V roce 2016 jich úspěšně zakončilo studium jeden tisíc šest set, tj. **2,3 % všech absolventů** středních škol (bez nástavbového studia). **Všichni absolventi** právních a veřejnosprávních oborů vzdělání na úrovni středních škol (bez nástaveb) **vycházejí v současnosti jen z klasických**

4letých oborů vzdělání s maturitní zkouškou kategorie M. Jejich podíl v rámci oborů kategorie M roste (6 % v roce 2016).

Počet absolventů nástavbového studia celkem v posledních čtyřech letech klesá, hlavně v případě denní formy vzdělání. Společně s tím klesá i počet absolventů právních a veřejnosprávních nástavbových oborů, kteří v roce 2016 tvořili pouze 1,0 % absolventů nástaveb v denní a 3,5 % absolventů v jiné než denní formě vzdělání. Klesá i počet absolventů vyšších odborných škol.

Počet nově přijatých žáků v těchto oborech navazujících přímo na základní školu v posledních 5 letech roste, jejich počet se za toto období zvýšil o třetinu. V roce 2011 bylo do oborů vzdělání skupiny **68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost** přijato téměř 2,4 tisíce žáků, v roce 2016 už téměř 3,2 tisíce. Podíl nově přijatých žáků do právních a veřejnosprávních oborů navazujících přímo na základní školu **se tak zvýšil z 2,2 % v roce 2011 na 3,2 % v roce 2016.**

Téměř ve všech krajích dosahuje podíl nově přijatých žáků po ZŠ do skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost alespoň 2 %, jen **v Jihomoravském kraji** se jedná o **1,1 %** nově přijatých žáků. Nízký podíl vykazuje také Středočeský a Jihočeský kraj (oba 2,0 %). Naopak **v Ústeckém kraji** a **v Hl. m. Praze** je po ukončení ZŠ do skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost přijato až **5,3 %** žáků.

Všech 3 171 nově přijatých žáků do právních a veřejnosprávních oborů vzdělání v roce 2016 bylo přijato do 4letých **oborů vzdělání s maturitní zkouškou kategorie M.** Počet nově přijatých žáků do těchto oborů vzdělání s maturitní zkouškou v posledních 5 letech narůstá, přičemž počet přijatých do oborů vzdělání s maturitní zkouškou kategorie M celkově se příliš nemění, čímž jejich podíl v rámci kategorie M také narůstá.

V případě **nástavbového studia** dochází dlouhodobě ke snižování počtu nově přijatých žáků. Nově přijatí žáci oborů skupiny 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost tvoří ze všech nově přijatých 0,7 % v denní a 5,1 % v jiné než denní formě vzdělání. V roce 2016 dosáhl počet nově přijatých žáků do nástavbového studia v této skupině oborů pouhých 267 žáků.

Absolventi skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost **vykazují dlouhodobě mírně nadprůměrné hodnoty nezaměstnanosti ve všech kategoriích vzdělání.** Vývojové trendy nezaměstnanosti absolventů těchto maturitních oborů pak kopírují vývoj nezaměstnanosti maturantů obecně.

Vzhledem k nižší míře úspěšnosti těchto absolventů při přijímacím řízení je ke studiu na vysoké či vyšší odborné školy **přijato celkem 58 % uchazečů z řad absolventů oborů Právo, právní a veřejnosprávní činnost kategorie M.** Na vyšší odborné školy je přijato 13 % absolventů a ke studiu na vysoké školy 47 %. **Po ukončení maturitního studia přechází tedy**

přímo na trh práce (popřípadě do jiných kurzů, např. jazykových) **42 % absolventů těchto oborů kategorie M.**

Pouze část absolventů skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost si vybírá obory podobného zaměření, jaké absolvovali na střední škole. Absolventi právních a veřejnosprávních oborů kategorie M přijatí v roce 2013 na vysokou školu byli **v 36 % přijati do vysokoškolského oboru ze skupiny 62 Ekonomie**, v 15 % do některého z oborů skupiny 67 Sociální vědy a **pouze ve 13 % do některého z oborů skupiny 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost.**

Z absolventů přijatých na vyšší odborné školy jich 41 % pokračuje ve studiu jednoho z oborů skupiny 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost. V porovnání s absolventy jiných oborů kategorie M se tito absolventi častěji hlásí ke studiu **různých společenských oborů** (např. Pedagogika, učitelství a sociální péče, Ekonomika a administrativa).

Ve skupině Právo, právní a veřejnosprávní činnost je **velmi nízké procento žáků** posledního ročníku středních škol, kteří **předpokládají, že se uplatní přímo v oboru – pouze 22 %**, ve srovnání s 38 % průměrem všech absolventů kategorie M. Ovšem vysoké procento z nich plánuje pracovní uplatnění v příbuzných oborech (55 %), takže celkové procento těch, kteří chtějí odejít mimo obor, zůstává na podobné úrovni jako v jiných oborech a pohybuje se kolem průměru (23 %).

Spokojenost s celkovou úrovní vzdělání je ve skupině **68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost** vysoká, vyjádřilo ji 91 % dotázaných žáků **oborů vzdělání s maturitní zkouškou** (oproti 87 % v průměru). Nadprůměrný je zde především podíl žáků spokojených s odbornými praktickými dovednostmi (81 % oproti 73 %) a se znalostí cizího jazyka (83 % oproti 75 %) i podíl žáků spokojených s tzv. měkkými dovednostmi.

Zaměstnavatelé z oblasti **Právní činnosti a Všeobecné činnosti veřejné správy** se většinou nebrání přijímání absolventů, někdy je dokonce i preferují (přibližně 16 % zaměstnavatelů), neboť nejsou **zatíženi pracovními návyky**, mají novější teoretické znalosti, jsou **ochotni se vzdělávat**, jsou **jazykově vybaveni** a jsou **flexibilní**. Na druhé straně se část zaměstnavatelů domnívá, že **na některé pozice ani nelze absolventa přijmout**, protože pro výkon dané profese jsou nezbytné zkušenosti. Častým důvodem k nepřijetí absolventa je tedy také **nedostatek praxe a pracovních zkušeností**. Dalšími důvody jsou nereálné představy absolventů o výši mzdy, pracovní době nebo pracovním zařazení a delší doba, kterou absolventi potřebují k zapracování.

Zaměstnavatelé označují jako kompetence, na jejichž rozvoj by se školy měly zaměřit, schopnost **nést zodpovědnost, umění jednat s lidmi a komunikační schopnosti**. Uvádějí, že problémem není nedostatek absolventů škol, ale jejich nedostatečná kvalita. Nadále lze

očekávat zvyšování požadavků na odbornou kompetenci ve vybraných činnostech, nároků na kvalitu pracovníků a důraz na lepší práci s klienty.

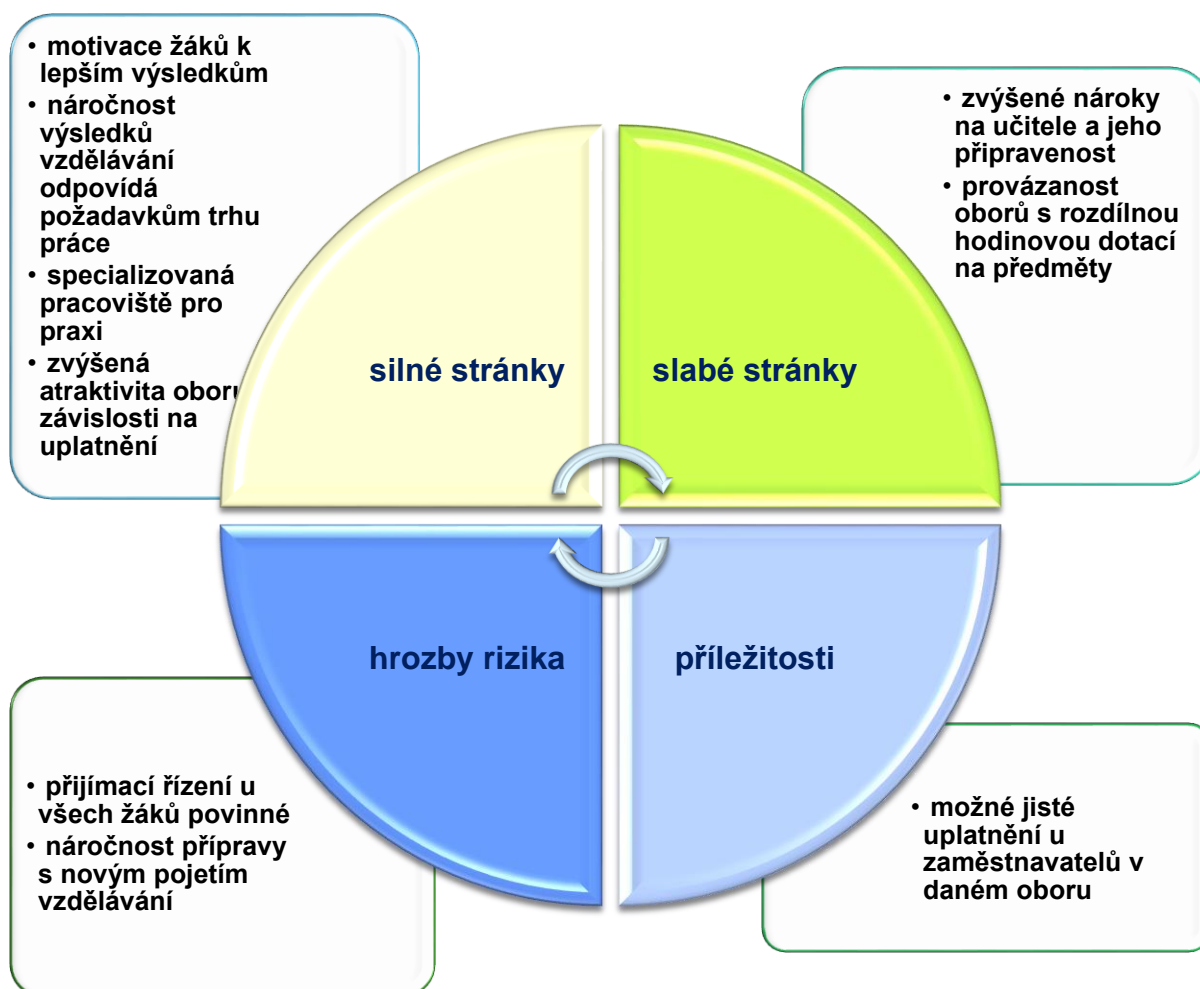
Značné požadavky na rozvoj klíčových dovedností mají zaměstnavatelé u **studentů oborů vzdělání s maturitní zkouškou**. Deklarována je zejména potřeba zaměřit více pozornosti na rozvoj **komunikačních schopností, schopnosti řešit problém i zběhlosti v cizích jazycích**.

Absolventi skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost pracují ve více odvětvích ekonomiky. Přesto můžeme vyčlenit některá odvětví, pro která jsou zmíněné činnosti více typické a převažující. Jedná se zejména o odvětví **Veřejná správa a obrana a Právní a účetnické činnosti**. Nárůst produktivity práce, který byl v České republice v odvětví **Veřejná správa a obrana** vyšší než růst celkové produkce, způsobil mezi roky 2000 a 2014 snížení počtu zaměstnaných osob. V roce 2014 bylo v tomto odvětví v ČR zaměstnáno více než 319 tisíc osob. Podíl tohoto odvětví v ČR na celkové zaměstnanosti je ve srovnání s EU-28 jenom o něco nižší. V EU-28 má toto odvětví podíl na celkové zaměstnanosti 6,5 % a v ČR 6,4 %.

K uvedeným odvětvím, pro která jsou právní a veřejnosprávní činnosti typické a převažující, lze přiřadit 4 hlavní profesní skupiny. Nejčetnější z nich je skupina **Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy**, další skupiny jsou **Odborní pracovníci v oblasti práva, kultury a sportu, Specialisté v oblasti práva, sociální a v příbuzných oborech a Pracovníci veřejné správy v oblasti státních regulací**. Podle prognóz lze u všech jmenovaných profesních skupin do roku 2025 očekávat zvýšení počtu pracovních míst.

12. Návrh na revizi části soustavy oborů v dané skupině vzdělání

12.1 SWOT – analýza v rámci oborů 68

Graf 21: SWOT analýza v rámci oborů 68

Z výše uvedených jednotlivých částí SWOT analýzy vyplývá následující zjištění:

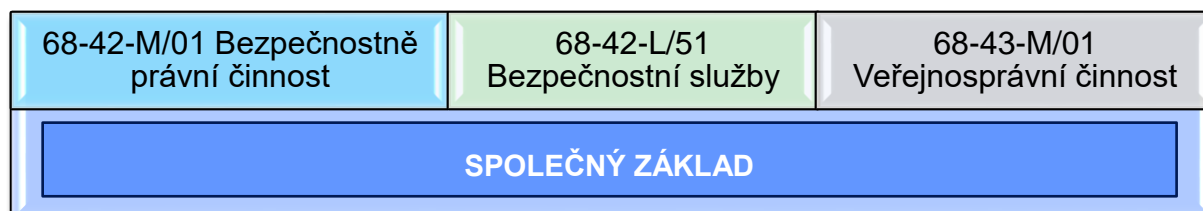
- ve skupině 68 nelze nalézt a sestavit společný odborný základ pro obory H a L0 (obor H není zaveden)
- případné propojení by bylo možné provést u stávajícího oboru vzdělání s maturitní zkouškou 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost a oboru vzdělání s maturitní zkouškou 68-42-L/51 Bezpečnostní služby
- rovněž lze uvažovat o společném základu (společné obsahové části RVP) u obou oborů vzdělání s maturitní zkouškou 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost a 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost (Tabulka 12)

Obory	RVP	68-42-M/01	RVP	68-42-L/51	RVP	68-43-M/01
Vzdělávací oblast		Bezpečnostně právní činnost		Bezpečnostní služby		Veřejnosprávní činnost
Jazykové vzdělávání						
- český jazyk	160	64 hodin 160 hodin	64	64 hodin	160	64 hodin 160 hodin
- cizí jazyk	576	160 hodin 320 hodin	160	160 hodin	320	160 hodin 320 hodin
Společenskovědní vzdělávání	224	160 hodin	192	192 hodin	160	160 hodin
Přírodovědné vzdělávání	192	128 hodin			128	128 hodin
Matematické vzdělávání	256	256 hodin			256	256 hodin
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	128	128 hodin			128	128 hodin
Estetické vzdělávání	160	96 hodin 160 hodin	96	96 hodin	160	96 hodin 160 hodin
Vzdělávání pro zdraví	256	256 hodin	128	128 hodin	256	256 hodin
Ekonomické vzdělání / Ekonomika	96	96 hodin			224	96 hodin
Právní vzdělání / Právo a veřejná správa	448	320 hodin 1)	320	320 hodin 1)	576	není shoda s 1)
Bezpečnostní příprava	224	224 hodin	256	224 hodin		
Prevence a odhalování kriminality	160	160 hodin	160	160 hodin		
Pedagogicko-psychologické vzdělání / Osobnostní příprava	96	96 hodin 3)	192	96 hodin 3)		
Sebeobrana	64	x				
Geografické vzdělání	64	2)				
Česká republika a evropské dimenze					64	není shoda s 2)
Kultura ve veřejné správě					192	není shoda s 3)
Administrativa a technika bezpečnostní činnosti	96	96 hodin 4)				
Písemná komunikace a administrativa					288	96 hodin 4)
Disponibilní hodiny	896		480		1184	
Celkem	4096		2048		4096	

Tabulka 12: Společné obsahové části RVP u skupiny oborů vzdělávání 68

U výše uvedených oborů lze najít společný teoretický obsahový základ (Tabulka 12). Rozdílnost se však projevuje v hodinových dotacích, které by mohly být určitým způsobem řešeny v případném novém pojetí systému vzdělávání.

Plně lze akceptovat prolnutí oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost s oborem 68-42-L/51 Bezpečnostní služby, které mají shodný profil absolventa.

Graf 22: Vyjádření společného základu ve skupině oborů vzdělání

Závěr: Model lze realizovat za předpokladu úpravy celkové koncepce, tzn., že budou spojeny všechny tři uvedené obory vzdělání (68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost, 68-42-L/51 Bezpečnostní služby a 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost).

12.2 Návrh na úpravy ve stávajícím RVP

Všeobecné vzdělávání bude koncipováno v případném propojení oborů kategorie M a L5, popř. obou oborů kategorie M:

- jako společné pro všechny
- zacílené na specifika dané skupiny oborů - aplikace
- směřující k přípravě na maturitní zkoušku

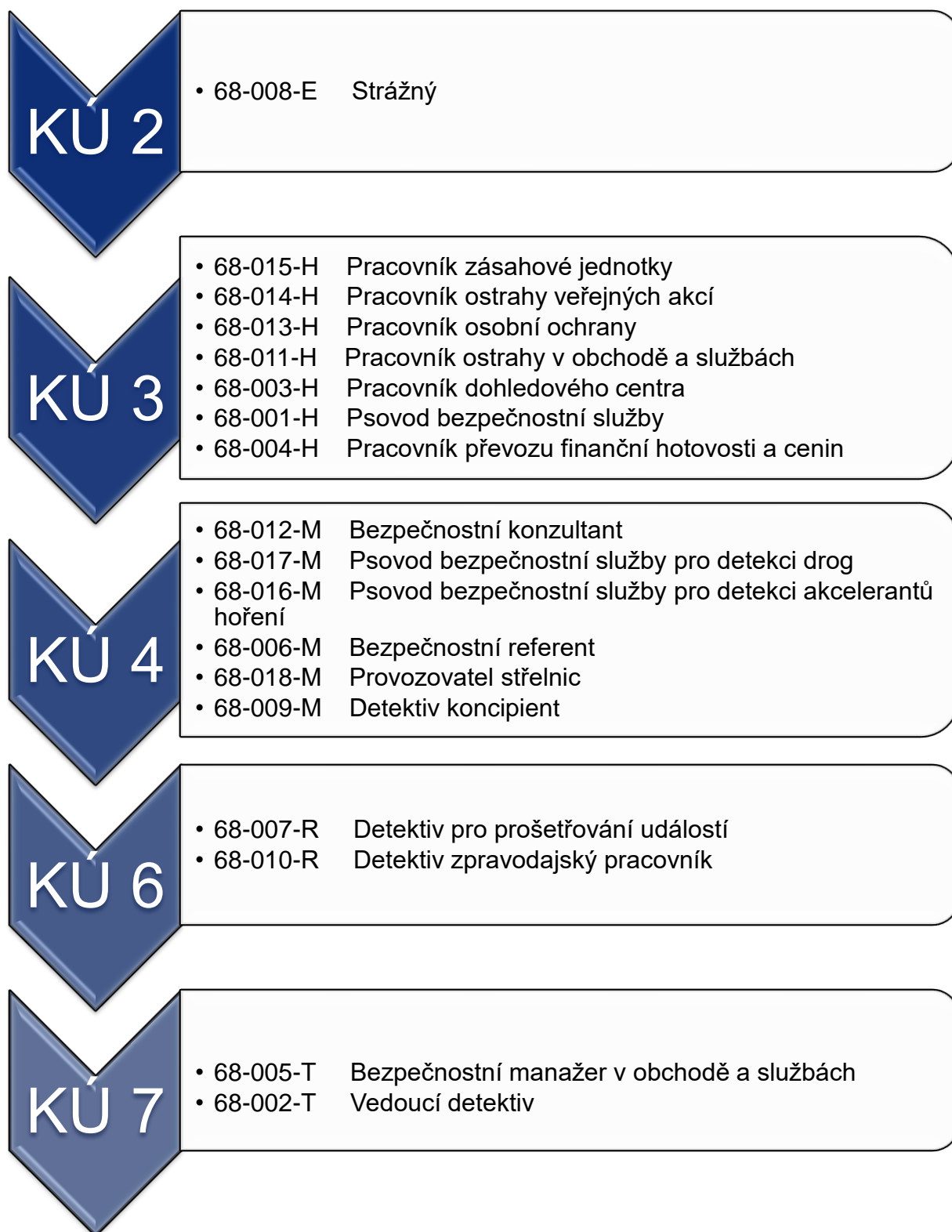
12.3 Návrh na celkové uspořádání oborů (RVP) ve skupině oborů vzdělání

Obory 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost a 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost jsou jedinečné obory, což se v současné době plně odráží v RVP daných oborů. Proto ani nelze u uvedených maturitních oborů uvažovat o společné přípravě s dalšími možnými maturitními obory v oblasti odborné přípravy. Jedinečnost vyučujících předmětů a zejména odborná praxe u jednotlivých společností tento předpoklad plně dokládá.

Obor 68-42-L/51 Bezpečnostní služby je nástavba po oboru vzdělání s výučním listem, ve kterém by bylo možné uvažovat i o průniku společného základu v přípravě s oborem 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost. Největší rizika se však objevují v rozdílnosti dotací pro jednotlivé oblasti teoretické, ale i odborné přípravy, ačkoli se objevují stejné výsledky vzdělávání i učivo.

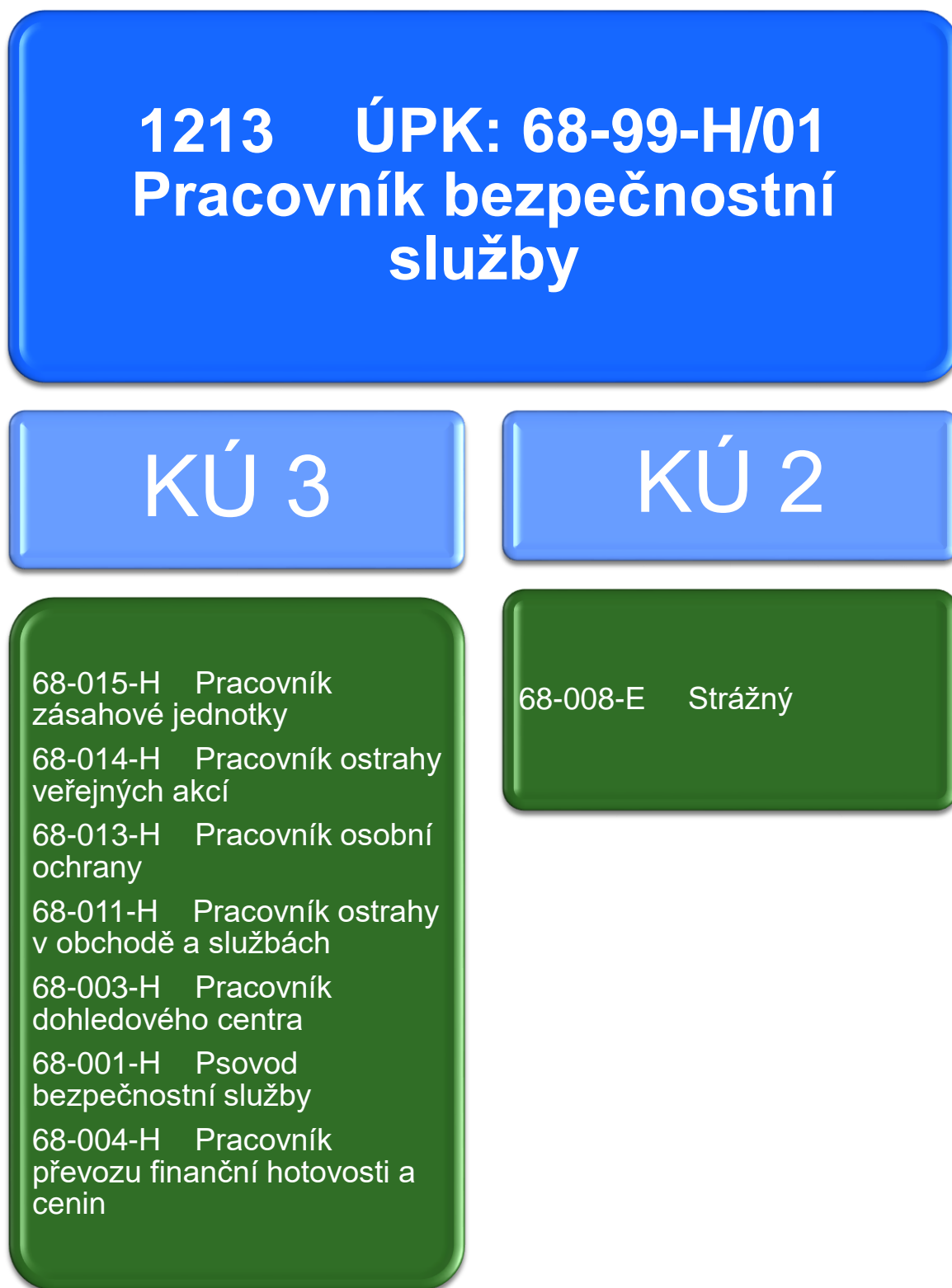
13. Návrh propojení RVP a PK

13.1 Stávající PK + identifikace chybějících PK

Graf 23: Vyjádření PK s příslušnými kvalifikačními úrovněmi

13.2 Skladba v ÚPK

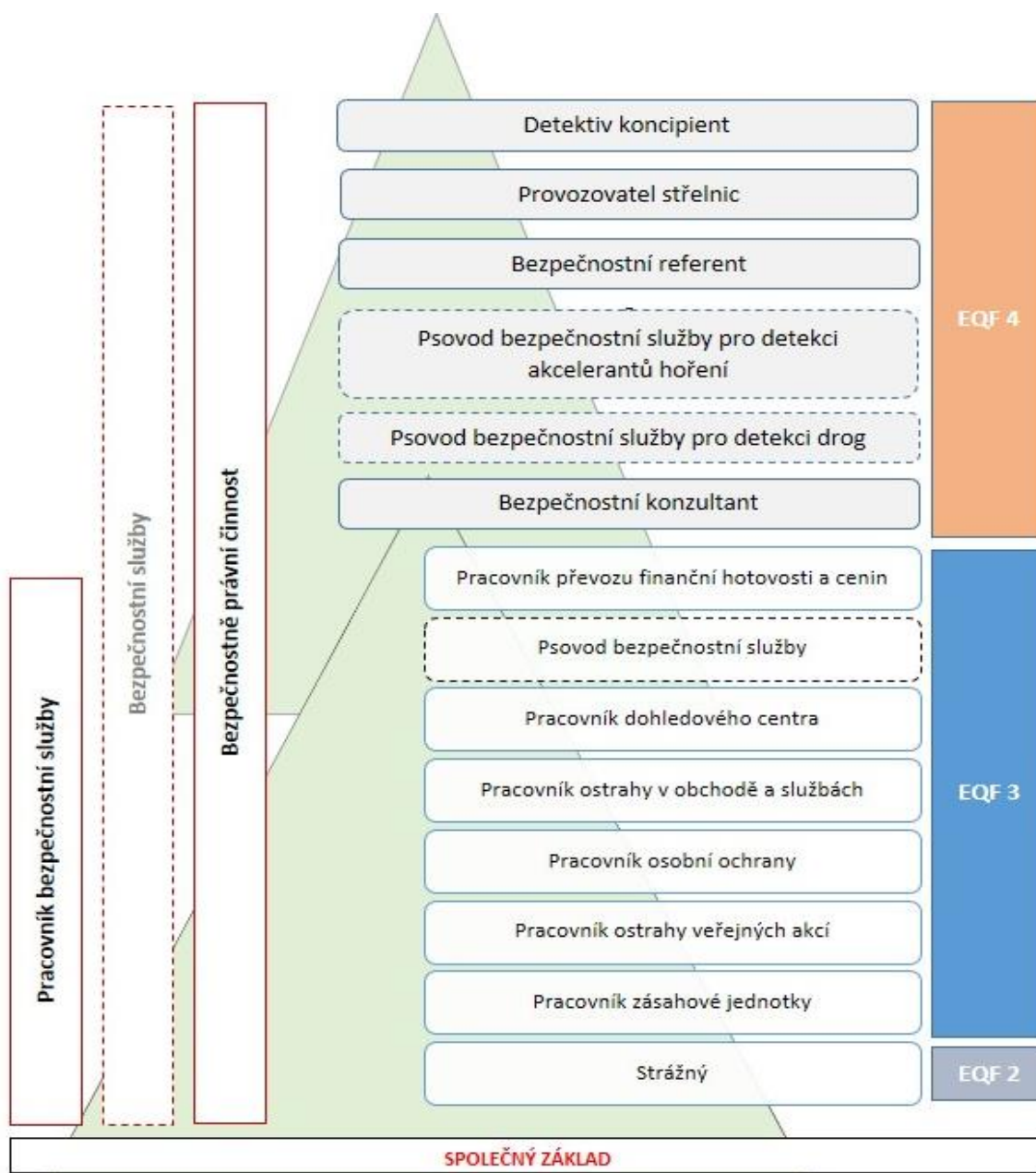

Graf 24: Vyjádření skladby v ÚPK

13.3 Návrh na inovace a revize RVP

Pokud bychom v rámci nové koncepce vzdělávání v dané skupině oborů uvažovali o možném výstupu žáka během studia ve třetím ročníku, popř. druhém, pak by bylo možné zvažovat možnost o dosaženém vzdělání v návaznosti na profesní kvalifikaci PK úrovně 2, popř. úrovně 3 v dané skupině oborů – bezpečnostně právní.

U oboru veřejnosprávní činnost o této dostupnosti a provázanosti RVP na NSK nelze uvažovat. Nelze ani uvažovat o výstupu žáka během studia ve vzdělání s maturitní zkouškou a případném možném vzdělání s výučním listem.

Graf 25: Návrh inovace

14. Návrh hlavních změn a požadavků ve výsledcích vzdělávání

Ze studia dostupných zdrojů a provedené analýzy vyplývá, že:

- stávající RVP vyhovují potřebám škol a zahrnují i kompetence požadované zaměstnavateli,
- v případných revizích je třeba více přizpůsobit ŠVP potřebám zaměstnavatelů - jde zejména o nácvik měkkých dovedností vedle odbornosti,
- současné ŠVP škol jsou podle potřeb upřesňovány v souvislosti na změny a v návaznosti se změnami v oblasti veřejnosprávní činnosti,
- lze uvažovat o „modularizaci RVP“ obou oborů M, i když je každý z nich s jiným výstupem dle zaměření budoucího absolventa,
- RVP oborů bezpečnostně právní činnost a bezpečnostní služby nelze vázat jenom na PK v NSK, protože ty se nevztahují k bezpečnostním sborům, míří do soukromého sektoru a navíc jsou některé na úrovni E a H,
- po stanovení UPK v daném oboru lze některé kompetence a kritéria PK začlenit do stávajících RVP,
- při tvorbě specifického RVP (Bezpečnostně právní činnost, Bezpečnostní služby) by bylo možné se i více zaměřit na profesní kvalifikace daného oboru, avšak nikoliv začlenit všechny PK do RVP (Graf 25); tím dát možnost potencionálním žákům možnost získat vzdělání v daném oboru i na nižší úrovni, než oboru vzdělání s maturitní zkouškou, tzn. oboru vzdělání s výučním listem,
- lze uvažovat o „modularizaci“ i s obory vzdělání v jiných skupinách vzdělávání, zejména 63 Ekonomika a administrativa (popř. 64 Podnikání v oborech, odvětví),
- navýšit odbornou praxi u všech maturitních oborů.

15. Zdroje informací

15.1 Odvětvové studie

- [1] Doležalová, G., Vojtěch, J. a kolektiv. Absolventi středních škol a trh práce. Odvětví: Právo, právní a veřejnosprávní činnost. NÚV, Praha, 2016.
- [2] Trhlíková, J. Přejchod absolventů středních škol na trh práce – I. etapa – šetření 2015. NÚV, Praha, 2016.
- [3] Přejchod absolventů středních škol na trh práce - J. Trhlíková, NUV 2015

15.2 Výsledky projektů a šetření

- [4] MPSV ČR, Fond dalšího vzdělávání, příspěvková organizace: Předvídání kvalifikačních potřeb (PŘEKVAP): Vývoj odvětví, Projekce pracovních míst a zaměstnanosti v ČR do roku 2025 podle odvětví. Praha, 2015.
- [5] MPSV ČR, Fond dalšího vzdělávání, příspěvková organizace: Předvídání kvalifikačních potřeb (PŘEKVAP): Vývoj kvalifikací, Projekce nabídky a poptávky na trhu práce v ČR do roku 2025 podle kvalifikací. Praha, 2015.
- [6] MPSV ČR, Fond dalšího vzdělávání, příspěvková organizace: Předvídání kvalifikačních potřeb (PŘEKVAP): Vývoj povolání, Projekce pracovních míst a zaměstnanosti v ČR do roku 2025 podle skupin povolání. Praha, 2015.
- [7] MPSV ČR, Fond dalšího vzdělávání, příspěvková organizace: Předvídání kvalifikačních potřeb (PŘEKVAP): Odborní pracovníci v obchodní sféře a veřejné správě. Praha, 2015.
- [8] MPSV ČR, Fond dalšího vzdělávání, příspěvková organizace: Předvídání kvalifikačních potřeb (PŘEKVAP): Zaměstnanci v ozbrojených silách. Praha, 2015.
- [9] Vlk, a.: Souhrnná analýza současného stavu spolupráce mezi školami a zaměstnavateli. Praha, 2013.
- [10] Shrnutí podnětů a názorů Sektorových rad – zástupců zaměstnavatelů v rámci řešení průřezových témat a zásadních bariér v oblasti rozvoje lidských zdrojů v České republice. Svaz průmyslu a dopravy ČR, Praha, 2012.
- [11] Lepič, M., Koucký, J., Ryška, R., Zelenka, M.: Vývoj a změny kvalifikačních potřeb trhu práce v ČR v letech 2000 – 2025. NÚV, Praha, 2015.
- [12] Malíková. Záznam ze sledování praktické maturitní zkoušky ve školním roce 2010-2011. NÚV, Praha, 2011.

- [13] Vojtěch, J., Paterová, P.: Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků a studentů ve středním a vyšším odborném vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se stavem v EU 2015/16. NÚV, Praha, 2016.
- [14] Úlovec, M., Vojtěch, J.: Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2015. NÚV, Praha, 2015.

16. Seznamy tabulek a grafů

16.1 Seznam tabulek

Tabulka 1: Podíl skupin odvětví na nezaměstnanosti (2014) Zdroj: ČSÚ Výběrové šetření pracovních sil	6
Tabulka 2: Přehled oborů vzdělání skupiny 68	7
Tabulka 3: Přehled oborů vzdělání s počtem žáků a absolventů v roce 2016/2017 v denní formě vzdělávání, Pozn.: tabulka neobsahuje počty Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní školy a Střední policejní školy M.....	10
Tabulka 4: Rozložení skupiny povolání do jednotlivých odvětví – srovnání situace v ČR a EU28. Tabulka ukazuje, v kterých odvětví je zastoupení dané skupiny povolání v ČR a EU28 nejvyšší (řazeno podle ČR)	16
Tabulka 5: Složení PMZ (OA a VOŠ sociální Ostrava – Mariánské Hory).....	27
Tabulka 6: Složení PMZ (SŠ obchodu, služeb a řemesel a Jazyková škola s právem státní jazykové školy Tábor).....	27
Tabulka 7: Tabulka 7: Složení PMZ (Střední odborná škola Stříbro)	28
Tabulka 8: Přehled oborů v jednotlivých skupinách oborů k výsledkům společné části MZ 2016	29
Tabulka 9: Výsledky společné části MZ v roce 2016 u stanovené skupiny oborů vzdělání 2016	30
Tabulka 10: Výsledky z provedené analýzy ŠVP škol v ČR (obory 68).....	31
Tabulka 11: Přehled platných PK v NSK spadajících pod obor veřejné služby a správa.....	38
Tabulka 12: Společné obsahové části RVP u skupiny oborů vzdělávání 68	46

16.2 Seznam grafů

Graf 1: Struktura povolání odvětví v České republice a Evropské unii. Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil, ČSÚ	6
Graf 2: Maximální počet žáků dle rejstříku škol v oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost a 68-42-L/51 Bezpečnostní služby, Pozn.: graf neobsahuje počty Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově	7
Graf 3: Maximální počet žáků dle rejstříku škol v oboru 68-42-L/51 Bezpečnostní služby (2 roky) a 68-42-L/51 Bezpečnostní služby (3 roky), Pozn.: graf neobsahuje počty Vyšší policejní	

školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově	8
Graf 4: Maximální počet žáků dle rejstříku škol v oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost, Pozn.: graf neobsahuje počty Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově	9
Graf 5: Trend celkového počtu žáků v oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost v období 2010 – 2015, Pozn.: graf neobsahuje počty Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní školy a Střední policejní školy M.....	11
Graf 6: Trend celkového počtu žáků v oboru 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost v období 2010 – 2015.	12
Graf 7: Graf ukazuje podíl dané skupiny povolání na celkové zaměstnanosti v ČR a EU28 ve srovnání se skupinami povolání s nejnižším a nejvyšším podílem na celkové zaměstnanosti v ČR a EU28 v roce 2014.....	14
Graf 8: Podíl skupiny povolání na celkové zaměstnanosti v zemi (ČR, země EU28). Graf ukazuje podíl dané skupiny povolání v ČR ve srovnání s průměrem EU28 a členskými zeměmi EU28 v roce 2014.....	15
Graf 9: Graf ukazuje míru nezaměstnanosti dané skupiny povolání v ČR v roce 2014 ve srovnání se skupinami povolání s nejnižší a nejvyšší mírou nezaměstnanosti v ČR v roce 2014	15
Graf 10: Nejčastější skupiny povolání a požadovaná vzdělání. Zdroj: VŠPS, ELFS, výpočty SVP.....	19
Graf 11: Profilová maturitní zkouška.....	24
Graf 12: Profilová maturitní zkouška.....	25
Graf 13: Profilová maturitní zkouška.....	25
Graf 14: Využití disponibilních hodin oboru vzdělání Bezpečnostně právní činnost (OTV - odborně teoretické předměty, OV - praktické vyučování, VVP - všeobecně vzdělávací předměty).....	31
Graf 15: Využití disponibilních hodin oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost (OTV - odborně teoretické předměty, OV - praktické vyučování, VVP - všeobecně vzdělávací předměty).....	32
Graf 16: Využití disponibilních hodin oboru vzdělání Bezpečnostní služby (OTV - odborně teoretické předměty, OV - praktické vyučování, VVP - všeobecně vzdělávací předměty).....	32

Graf 17: Srovnání se skupinami povolání s nejnižší a nejvyšší expanzivní poptávkou v ČR mezi rok 2014-2020. Zdroj: VŠPS, CEDEFOP, výpočty SVP PedF UK.....	33
Graf 18: Srovnání se skupinami povolání s nejnižší a nejvyšší nahrazovací poptávkou v ČR mezi rok 2014-2020. Zdroj: VŠPS, CEDEFOP, výpočty SVP PedF UK.....	34
Graf 19: Důvody přijímání absolventů škol z pohledu zaměstnavatelů	36
Graf 20: Důvody přijímání absolventů škol z pohledu zaměstnavatelů	36
Graf 21: SWOT analýza v rámci oborů 68	45
Graf 22: Vyjádření společného základu ve skupině oborů vzdělání	47
Graf 23: Vyjádření PK s příslušnými kvalifikačními úrovněmi.....	48
Graf 24: Vyjádření skladby v ÚPK	49
Graf 25: Návrh inovace.....	50

Copyright © 2017 National Institute for Education. All rights reserved.

NÁRODNÍ ÚSTAV
PRO VZDĚLÁVÁNÍ
Weilova 1271/6
102 00 Praha 10
www.nuv.cz